2019

Pedagógiai program

Dömsödi Széchenyi István

Általános Iskola

2344 Dömsöd

Széchenyi út 9.

Tartalom

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 4

1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 4

1.1 LEGFONTOSABB ALAPELVEINK NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNKBAN 4
1.2 A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL KÖZVETÍTENDŐ LEGFONTOSABB ÉRTÉKEK 5
1.3 FEJLESZTÉSI TERÜLETEK- NEVELÉSI CÉLOK 6
Erkölcsi nevelés 6
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés 6
Állampolgárságra, demokráciára nevelés 7
Önismeret és a társas kultúra fejlesztése 7
A családi életre nevelés 7
A testi és lelki egészségre nevelés 7
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség 8
Fenntarthatóság, környezettudatosság 8
Pályaorientáció 8
Gazdasági és pénzügyi nevelés 8
Médiatudatosságra nevelés 8
A tanulás tanítása 9
1.4 KIEMELT KOMPETENCIAFEJLESZTÉSI TERÜLETEK 9
1.5 CÉLJAINK ÉS FELADATAINK A NEVELÉS ÉS OKTATÁS FOLYAMATÁBAN 9
Alsó tagozat (1-4. évfolyam) 9
Felső tagozat (5-8. évfolyam) 10
1.6 ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓMUNKA ESZKÖZ,- ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE 11
1.6.1 A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei 11
1.6.2 A tanítási-tanulási folyamatban hangsúlyozott módszereink 12

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 14

3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 17

4. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA 23

5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK 25

6. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI 29

6.1 A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAI 29
6.2 AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE 30

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG 31

7.1 A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK 31
7.2 A TANULÁSI KUDARCOKNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM 32
7.3 A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI ÉS TANULÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐK SEGÍTÉSE 34
7.4 A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSE ÉS OKTATÁSA 36
7.5 AZ IFJÚSÁGVÉDELEMI FELADATOK ELLÁTÁSA 38
7.6 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK 41

8. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE 43

9. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL 44

9.1 A TANULÓK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK 44
9.2 A SZÜLŐK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK 44

10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA 46

11. AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI 49

AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE 50

1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE 50

1.1 A KERETTANTERVEK 50

2. ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI 54

3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA 54

3.1 FELADATAINK AZ ALSÓ TAGOZATON 54
3.2 FELADATAINK A FELSŐ TAGOZATON 56

4. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSA 57

4.1 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA DÖMSÖDÖN 57
4.2 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA A TAGINTÉZMÉNYBEN 58

5. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI 59

6. PROJEKTOKTATÁS 59

7. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 60

8. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI 61

8.1 AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS 61
8.2 A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK MÉRÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK ALAPJAI 63
8.3 ÉRTÉKELÉSI ÉS MÉRÉSI RENDSZERÜNK 65

9. AZ OTTHONI, A NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS 69

SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI 69

9.1 ÁLTALÁNOS ELVEK 69
9.2 A HÁZI FELADAT ADÁSÁNAK KORLÁTAI (MENNYISÉGI, IDŐBELI): 70

10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI 71

11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK 72

12. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI 73

12.1 AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI 73
12.2 KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM 74
12.3 AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI 75
12.3.1 Kiemelt stratégiai céljaink 75

13. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI 78

13.1 A MAGATARTÁS ÉRTÉKELÉSE 78
13.2 A SZORGALOMJEGYEK MEGÁLLAPÍTÁSA 80
13.3 A JUTALMAZÁS, FEGYELMEZÉS ISKOLAI ELVEI 81
13.4 TANULÓKKAL SZEMBENI FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK 83

14. AZ ISKOLAI BÜNTETÉSEK FORMÁI 84

15. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI 85

16. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK 85

16.1. A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ISMERETEK 85
16.2. A TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉSSEL, AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁSSAL, AZ ERŐSZAKMENTES KONFLIKTUSKEZELÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ ISMERETEK 85
16.3. ADATVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁS 86

MELLÉKLETEK 87

AZ ARANY JÁNOS TAGINTÉZMÉNY „ÖKOPROGRAM" - JA 87

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

„A nemzeti köznevelési törvényben megfogalmazott célok elérése érdekében a Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.
Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése. A családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.” (NAT 2012)

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1 Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban

- A gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban.
- Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges.
- A mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket felhasználva a könyvek, tankönyvek és a kommunikációs eszközök lehetőségeit.
- Széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak.
- Differenciált fejlesztéssel az esélyegyenlőség megteremtésére való törekvés, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra.
- Az együttneveléshez megfelelő tanulási környezet kialakítása, a státuszkezelés előtérbe helyezése.
- Tanulási motiváció fejlesztése, fenntartása az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása céljából.
- Nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra.

- Hangsúlyozzuk a Földet, az emberiséget, környezetünket, az egyes közösségeket és az egyes embereket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát, az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában.
- Pedagógiai tevékenységünk során figyelembe vesszük, hogy a Tagintézménynek – a közös alapelvek szem előtt tartása mellett – eltérő hagyományai és igényei is vannak, amelyek a mindenkori éves munkatervekben jelennek meg.

Dömsödön:

- A gyermek (szülő) igényeire épített, a helyi sajátosságokat, reális lehetőségeket figyelembe nevelő-oktató munkát végzünk.
- Az egyéni bánásmód alapján a tehetséges tanulók képességeinek minél magasabb szintű kibontakoztatására, ugyanakkor a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása törekszünk.

Apajon:

- A családok jelentős része nehéz szociális helyzetű, emiatt a szülők az egész napos elfoglaltságot biztosító iskolát igénylik, mely lehetővé teszi az esélyegyenlőség megvalósulását, ugyanakkor változatos tartalmú foglalkozásaival segíti a tehetséggondozást.

1.2 A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek

- A társadalmi beilleszkedés segítése a közösségi életre való felkészítéssel, toleranciával, empátiával, kölcsönös segítségnyújtással.
- A tehetséggondozás, a bármilyen irányú tehetség keresésével és elismerésével.
- A hátrányok csökkentése szociális, kulturális téren és a tudás tekintetében egyaránt.
- A másság elfogadása és értékelése.
- A testileg és erkölcsileg egészséges életvitel.
- A korszerű ismeretek, felfogások, összefüggések átadása, megismertetése, magyarázata.
- A tapasztalati ismeretszerzés, mint az újszülött kortól tartó tanulás legfontosabb módszerének központba helyezése.
- A kreatív és problémamegoldó gondolkodás és magatartás fejlesztése.
- A nemzeti kultúra közvetítése minden nemzetiséghez tartozó gyermek számára, valamint egymás kultúráinak megismertetése.
- A természeti kultúra, környezettudatos viselkedés.

- Hagyományőrzés.
- Értékeink mindig irányokat határoznak meg; nem zárt értékközvetítést jelentenek. Hangsúlyozzuk, hogy amennyiben bármely értékünket zártan értelmeznénk, nem valósíthatnánk meg az önálló véleményalkotás képességének fejlesztését.
- Tudatosítani kell gyermekeinkben, hogy önállóan kialakított értékrendszerükkel a társadalomban úgy éljenek, hogy közben ne zavarják mások autonómiáját, személyiségi jogait.

1.3 Fejlesztési területek- nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét. Beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba. Az alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, felsőbb évfolyamokon az osztályfőnöki órák témaköreit körvonalazzák.

Erkölcsi nevelés

Célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra, és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célja, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás a hazaszeretet érzése. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció eredményeiről, nehézségeiről, és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatatás egészében evidenciának kell lennie.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiesség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célja, hogy minden tanuló képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

Célja, hogy a tanulók tudják, hogy a család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

A testi és lelki egészségre nevelés

Célja, hogy segítse a tanulókat az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos,

fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célja a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg az ilyen emberek sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.
A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.

Pályaorientáció

Célja, hogy a tanulók átfogó ismereteket szerezzenek a munka világáról, és képesek legyenek az érdeklődésüknek megfelelő pályaválasztásra, valamint képesek legyenek ahhoz szükséges erőfeszítésekre.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók értsék és az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Alakuljon ki az értelmező és kritikai beállítódás a médiumok felhasználására, tartalmára vonatkozóan.

A tanulás tanítása

Célja, hogy felkeltse az érdeklődést a tudás iránt, segítse azon módszerek elsajátítását, amelyek eredményesebbé teszik a tananyag elsajátítását, a megszerzett tudás más helyzetekben való előhívását, alkalmazását.

1.4 Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák
- Természettudományos és technikai kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony, és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőkészség

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

1.5 Céljaink és feladataink a nevelés és oktatás folyamatában

Alsó tagozat (1-4. évfolyam)

Céljaink

- Óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését.
- Vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A játékosságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során.
- Tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt.

Iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt.

- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink

- A személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által motivált munkában fejlesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelemviláguk gazdagodását.
- Adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- Alapozzuk meg tanulási szokásaikat.
- Támogassuk az egyéni képességek kibontakozását.
- Működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.
- Figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális, kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak.
- Tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- Erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- Formáljuk a gyermekek jellemét úgy, hogy az személyiségük érését szolgálja.

Felső tagozat (5-8. évfolyam)

Céljaink

- Folytassuk és erősítsük az alsó tagozat nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik.
    - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
    - 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás
- Neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket.

- Tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- Készítsük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink

- Fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét.
- Tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában.
- Terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- Fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket, erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát. Hetedikes tanulóink számára biztosítsunk lehetőséget a Határtalanul! pályázat keretein belül külföldre utazni.

1.6 Iskolánkban folyó nevelő-oktatómunka eszköz,- és eljárásrendszere

1.6.1 A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei

A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei a nevelési folyamatnak egymással összefüggő, egymást feltételező, fontos elemeit, tényezőit jelentik. Cél az, hogy a tanulókat pozitív tevékenységekre késztessük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat.

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink

- az oktatásban alkalmazott módszerek
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép
- bírálat, önbírálat

- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás; előadás, vita, beszámoló

Ösztönző módszerek

- helyeslés, bíztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret
- gyakorlás, követelés
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás
- játékos módszerek

A pozitív magatartásra ható módszereink

- helyeslés, ösztönzés, bíztatás, elismerés, dicséret, jutalmazás
- osztályozás
- felszólítás

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek

- felügyelet, ellenőrzés
- figyelmeztetés, büntetés
- intés, elmarasztalás, tiltás

A nevelési módszerek közül mindig azokat kell kiválasztani, amelyek igazodnak

- a tanulók életkori sajátosságaihoz
- értelmi fejlettségükhöz
- képességükhöz
- a nevelő személyiségéhez
- pedagógiai kulturáltságához
- felkészültségéhez
- vezetői stílusához
- valamint a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához

Nevelő-oktató munkánk eszközrendszere

- Nyelvi (verbális) eszközök; nem nyelvi (nonverbális) eszközök; szociális technikák.

1.6.2 A tanítási-tanulási folyamatban hangsúlyozott módszereink

A tanulás módszerei:

- A problémamegoldás elvére épülő, a probléma-szituáció megteremtésén alapuló magyarázat, megbeszélés, vita.

- Önálló ismeretszerzés, ahol a pontos feladat-meghatározás, az eszközök biztosítása után a feladat megoldását mindig megbeszélés, ellenőrzés követi.
- Kutató-, felfedező módszer, amely a megfigyelést, tanulmányozást, modellezést és a kísérletek műveletét takarja.
- Adaptív tanulásszervezési technikák a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelésében, oktatásában.
- Infokommunikációs eszközök felhasználása az ismeretszerzésben.
- A DFHT tanítási-tanulási stratégia beépítése munkánkba apróbb lépésekben.

A tanítás módszerei

- Megbeszélés a beszélgetések, a kérdve- kifejtés, a viták megszervezésével.
- Bemutatás-szemléltetés valós dolgok és modellek, kísérletek megfigyeltetésével.
- Egyénre szabott, differenciáló módszerek alkalmazása.
- Interaktív, a tanulók motivációját fenntartó tanulásszervezési eljárások.
- Kooperatív technikák alkalmazása.
- A DFHT tanítási-tanulási stratégia beépítése munkánkba fokozatosan.
- Digitális technikák széles körű alkalmazása.
- A tanulók tapasztalataira, előzetes ismereteire építő, a tanulók belső motivációját fejlesztő technikák alkalmazása.
- Tanulási technikák tanítása, önálló és hatékony tanulási technikák elsajátíttatása.
- A vázlatkészítés mozzanatainak elsajátíttatása.
- Projektoktatás.
- Sajátos, tantermen kívüli ismeretszerzési alkalmak, módszerek:
    - tanulmányi kirándulások
    - erdei iskola
    - múzeumok

  Ilyenkor különös hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepe van a tanulók életkora, már meglevő ismeretei mellett annak is, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltekből beilleszteni a további iskolai munkába.

Megjegyzés: Ezek az alkalmak a szülők előzetes tájékoztatásával, a szülők anyagi támogatásával valósulhatnak meg. Az ismeretek átadása ezeken a programokon csak úgy történhet, hogy az ott részt nem vevő tanulók értékelését hátrányosan nem érheti.

Célunk az, hogy fenntartói támogatással tanítási évben, (szorgalmi időben) is szervezzünk erdei iskolát, ebben az esetben az érintett osztály valamennyi tanulója számára ingyenes lehetne, és kötelező. Fontos számunkra, hogy a Határtalanul! pályázat keretein belül minél több hetedikes diákunkat eljuttassuk a határainkon kívülre.

A tanítási-tanulási folyamat ellenőrzése, értékelése során alkalmazott módszerek

- megfigyelések
- eredményvizsgálatok (felmérések, tesztek stb. a tanítási órákon)
- az országos kompetenciamérések eredményeinek értékelése
- az idegen nyelvi mérések és a NETFIT mérés eredményeinek értékelése
- versenyeredmények értékelése
- tanítási órák, foglalkozások látogatása
- nevelőtestületi megbeszélések
- középiskolákból érkező visszajelzések, beválás vizsgálatok

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal
- eltérő mértékű fejlődésükkel
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel
- szervezett ismeretközvetítéssel
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A tanulók erkölcsi nevelése

- A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk. A státuszkezelést előtérbe helyezzük.
- Feladataink az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében.
- Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.
  (szociális kompetenciák)

A tanulók értelmi nevelése

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése).

A tanulók érzelmi nevelése

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása (énkép, önismeret fejlesztése).

A tanulók közösségi nevelése

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése.
- Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével (szociális kompetencia).
- Kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása (anyanyelvi kommunikáció).

A tanulók esztétikai nevelése

- Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása.

- Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben.
- Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása (énkép, önismeret fejlesztése).

A tanulók hazaszeretetre nevelése

- A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése.
- A nemzeti hagyományok megismerése, ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.
  (szociális és állampolgári kompetencia)

A tanulók állampolgári nevelése

- Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Uniós jogok és kötelességek megismertetése.
- Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt (állampolgári kompetencia).

  Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-, vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

A tanulók munkára nevelése

- A munka fontosságának tudatosítása.
- A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása (kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia).

A tanulók egészséges életmódra nevelése

- A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása. A NETFIT mérés eredményeinek beépítése a tanítási órákba.

A tanulók környezeti nevelése

- A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása.
- Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása (természettudományos kompetencia).
- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célja:

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az iskolában eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jól-létét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységekben (a NETFIT eredményeit felhasználva). Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés, és egészségmegőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására.

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az iskolában végzett tevékenységet, a tanulók és szülők részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanulók egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Legfontosabb célkitűzéseink

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Legyenek képesek a társas viselkedés szabályainak betartására, a konfliktusok kezelésére.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt a testi higiénia, az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása.
- Testmozgás fontosságának tudatosítása. A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.
- ismerjék meg az életkoruknak megfelelő stressz- és feszültségoldó technikákat, eljárásokat.
- Alakuljon ki elfogadó és segítőkész magatartás a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránt.
- Ismerjék a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget, veszélyeztető tényezőit (háztartás, iskolai közlekedés, veszélyes anyagok).
- Ismerjék meg a veszélyes anyagok, ill. készítmények helyes kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat.
- Ismerjék meg a káros függőségek (a dohányzás, az alkohol, a drogfogyasztás és a helytelen táplálkozás) következményeit.
- Tudják, kihez fordulhatnak, ha krízishelyzetbe jutnak.
- Ismerkedjenek meg a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel a felelős, örömteli párkapcsolat feltételeivel.
- Készítsen fel a családi életre, harmonikus családi minták közvetítése és a családi közösségek megbecsülése által.
- Ismerkedjenek meg alapvető, a családdal kapcsolatos ügyintézés problémáival.

  Tanulják meg áldozattá válást megelőző magatartásformákat, az infokommunikációs eszközökben rejlő veszélyeket is.
- Településünk közel van a Dunához, ezért fontosnak tartjuk, hogy valamennyi tanulónk tanuljon meg biztonságosan úszni.
- Ismerkedjenek meg a vízi sportok szépségével, és veszélyeivel is.
- Ismerjék meg a gyalogos és a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.
- Az önálló közlekedésben tartsák be a közlekedési szabályokat.
- Ismerjék a tömegközlekedési eszközökön a balesetmentes utazás feltételeit.

Céljaink megvalósítása érdekében feladatainkat az alábbiakban határozzuk meg:

- Tudatosítanunk kell, hogy a pedagógus példamutatása a legfontosabb nevelői erő.
- A tanítás minden színterén igyekeznünk kell az egészséges életvitelt kialakíttatni.
- Mindennapi szokások elemi összetevőinek megismertetése, gyakoroltatása.
- Ki kell alakítani a gyermekekben a kritikus gondolkodás képességét az interneten hozzáférhető tartalmakra, a médiából jövő reklámokra, filmekre, egyéb módon szerzett információkra vonatkozóan egyaránt.
- Mivel körül vesz minket a Kiskunsági Nemzeti Park, így jobban ki kell használnunk azt a lehetőséget, amit ez felkínál. Meg kell tanítanunk a gyerekeket, hogyan tudnak teljes életet élni anélkül, hogy közben a környezetüket károsítanák. Közvetlen megismertetéssel megtanítani őket arra, hogy mire kell különösen vigyázniuk.
- Fenntartói támogatás mellett, felmenő rendszerben valamennyi tanuló úszásoktatásban vegyen részt.
- Törekednünk kell arra, hogy az iskolánk környezete még esztétikusabb és egészségesebb legyen.

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai különböző területekre terjednek ki

Az egészséges táplálkozás:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- El kell érnünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezzék előtérbe az egészséges élelmiszereket.
- Az élelmiszer adalékanyagok hatásainak megismertetése.

Mindennapos testnevelés, testmozgás:

- A mindennapi testnevelés szolgálja a tanulók testi és lelki fejlődését.
- A prevenciós torna segítse elő a tanulók testtartási problémáinak javulását.
- a NETFIT felmérés eredményei legyenek motiválók a további erőfeszítésekhez.
- Tehetséges tanulók versenyeztetése.

- Úszásoktatás megszervezése, tömbösítve az őszi vagy tavaszi időszakban a környező uszodákban. (felmenő rendszerben, minden tanuló számára, fenntartói támogatás esetén) Tömegsport foglalkozásokon biztosítjuk az örömteli játékot, a változatos sportjátékokat.
- Ösztönözzük tanulóinkat a különböző verseny- és szabadidős sportokban való részvételre.
- Támogatjuk versenysportoló tanulóinkat.
- Egész iskolát mozgató sportprogramok szervezése (futóversenyek, sportnap, akadályverseny stb.)

A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez* vezető *szerek fogyasztásának megelőzése:

- A veszélyeztető tényezők jelenlétét az iskola az esetek döntő részében nem tudja kiküszöbölni, ezért azt tekintjük feladatunknak, hogy a védő tényezők hatásának erősítésével a veszélyeztető tényezők szerepét csökkentsük.
- Az elsődleges prevenció, azaz a drogmentesek megóvása, olyan egészségszemlélet és életmódbéli szokásrendszer kialakítása, amelynek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz. Eredményes védelmi stratégiát alakítanak ki a kínálat visszaszorítása és a kereslet csökkentése érdekében.
- Készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában.
- A tantestület és a szülők egységes egészségfejlesztési szemléletmódjának formálása.
- A tantestület nevelési módszereinek gazdagítása, kölcsönösen egymásra ható kapcsolatokra alapozott módszerrel.
- A drog prevencióval kapcsolatos ismeretek gyarapítása.

Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése:

- Ha a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, vagy a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeressük a gyermek és családsegítő szolgálatot, vagy más, az ifjúságvédelem területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.
- Az iskola közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal.

- A nevelési-oktatási intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, indokolt esetben együttműködünk a gyermekvédelmi szolgálattal, szakember segítségét kérjük.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás:

- Elméletben és gyakorlatban ismerjék meg a gyalogos és a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.
- Ismerjék a tömegközlekedési eszközökön a balesetmentes utazás feltételeit.
- Ismerjék meg a vízi sportok veszélyeit, a biztonságos fürdőzés feltételeit.
- Tartsák be az iskolai óvó-védő rendszabályokat.
- Ismerjék meg, sajátítsák el az alapvető elsősegély-nyújtási technikákat.
- Tanulják meg a legfontosabb segítségnyújtó lehetőségeket, és tudjanak segítséget kérni veszélyhelyzetben.

Személyi higiéné:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Korunk népbetegsége, a tetvesség megelőzésének visszaszorításának és a kezelésének megismertetése minél több fórumon.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására.
- Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.

- Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről.
- Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

A testi és lelki egészségre nevelés terén alkalmazott módszerek:

- megfigyeltetés
- példaadás
- gyakorlati alkalmazás
- csoportmunka
- projektmunka

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok megvalósulásának színterei

Tanítási órákon

- Környezetismeret, erkölcstan, etika, osztályfőnöki órák, biológia, kémia, fizika, földrajz testnevelés, technika és életvitel, informatika, matematika, magyar irodalom.

Tanítási órákon kívül:

- tehetséggondozó szakkörök
- tanítási órán kívüli sportfoglalkozások
- versenysport
- ismeretterjesztő előadások (védőnő, gyermekorvos, iskolarendőr)
- kirándulás, táborozás, túra, klubdélután
- úszás
- erdei iskola
- iskolai sport és szabadidős rendezvények
- rendezvények, közös rendezvények a szülőkkel pl. egészségnap
- pályázatokon valórészvétel
- sportversenyek, egyéb versenyek (elsősegély, katasztrófavédelem)

Kapcsolattartás:

- Tankerületi Központ
- Oktatási Hivatal
- Pedagógiai Oktatási Központ
- Kormányhivatal
- Sportcsarnok
- A településen működő sportegyesületek
- Dezső Lajos AMI
- Nagyközségi Óvoda
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Iskolaorvos, házi gyermekorvos
- Védőnői szolgálat
- Nevelési tanácsadó
- Polgárőrség
- Rendőrség
- Ügyészség
- Bíróság
- Gyámhivatal
- Tűzoltóság

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Alapelv:

Az elsősegély-nyújtás alapjait minden tanuló ismerje meg és sajátítsa el.

Az iskolai elsősegély-nyújtási oktatás céljai:

- Az elsősegély-nyújtás alapjait készség szinten tudják alkalmazni a tanulók a szükséges élethelyzetekben.
- Alapvető ismeretek megszerzése ahhoz, hogy sérült, vagy bajba jutott társainknak segítséget tudjunk nyújtani a további egészségkárosodás elkerülése érdekében a mentő és az orvos megérkezéséig.
- Elősegíteni a sérült gyógyulását
- Felelősségteljes viselkedésre nevelés, segítőkészség megtanulása

Feladatok:

A tanítási órákon és a szabadon választható foglalkozásokon megismertetni az elsősegélynyújtás alapjait a tanulókkal elméleti és gyakorlati alkalmazás tekintetében.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának színterei, formái:

Minden tanévben* megismételt *feladatok:

- szaktárgyanként minden tanév első hetében balesetvédelmi oktatást tartunk
- a tanév első napján, osztályfőnöki órán valamennyi tanuló tűzvédelmi, balesetvédelmi oktatásban részesül, amit aláírásával igazol
- valamennyi tanuló megismeri a házirend óvó-, védő rendszabályait, az épület és az udvarok használati rendjét
- az első héten tűzriadó próbát szervezünk
- tanév közben minden veszélyhelyzetre felhívjuk a tanulók figyelmét, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, kirándulásokon
- veszélyes pontok felderítése a közlekedésben – tanulmányi séták alkalmával

Egyéb* balesetvédelmi*, elsősegély-nyújtási feladatok a tanulók életkorának megfelelően:

- Tanítási órákon: osztályfőnöki, környezetismeret, biológia, egészségtan, technika és életvitel, testnevelés óra egyes tematikus egységei tartalmazzák.
- Egyéb foglalkozásokon: napközi, szakkör, projektnapok, úszás, előadások, vetélkedők, versenyekre való felkészülés, versenyek, stb.

Feladatok, tartalmak:

- Elsősegély-nyújtás elemi ismeretei
- Segítség hívásának módja
- Bőrsérülések és ellátásuk
- Mozgássérülések és ellátásuk
- Betegvizsgálat/hármas érzékelés

- Átjárható légutak biztosítása
- Újraélesztés
- Vérzések ellátása
- Alkoholmérgezett, drog hatása alatt álló ellátása
- Zavart tudatú ellátása
- Láz csillapításának lehetőségei
- Teendők ájulás esetén
- Égési sérülések
- Mérgezések megelőzése
- Baleset-megelőzési tanácsok
- Balesetet szenvedett elsősegélyben részesítése
- Stabil oldalfekvés

Segítő kapcsolatok – kapcsolódási pontok

- Iskolarendőr, helyi polgárőr szervezet tagjai kérésre részt vesznek az iskolai és községi közös rendezvényeken.
- Szülők bevonása a programokba.
- Veszélyes helyzetek megszüntetése az iskolában és környezetében.
- Az iskolaorvos és a védőnő alkalmi ellenőrzést, méréseket végez, tanórákon és osztályfőnöki órákon aktuális témákban előadást tart.
- Iskolarendőr kérésre aktuális témákban előadást tart.

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Célok a közösségfejlesztés területén

Valamennyi tevékenységnek hozzá kell járulnia:

- Az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához
- a közösségi szokások, normák elfogadásához
- a másság elfogadásához
- az együtt érző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez
- a véleménynyilvánítás megfelelő formáinak megismeréséhez
- a környezettudatos magatartás kialakulásához

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Minden tanuló tanulja meg a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek. (szociális kompetencia)

- Ismerkedjenek meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságaival, nemzeti kultúránk értékeivel. (állampolgári és szociális kompetencia)
- Sajátítsa el – életkorának megfelelő szinten – azokat az ismereteket, gyakorolja azokat a tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,(állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia)
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. (állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia)
- Váljon érzékennyé környezete állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá. (természettudományos kompetencia)
- Legyen képes az elektronikus kommunikáció nyújtotta lehetőségeket megérteni, és azt szelektíven és kritikusan használni.(digitális kompetencia)
- Tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni. (anyanyelvi kompetencia)
- Rendelkezzen helyes elképzelésekkel a majdani – felnőtt – életvitelére vonatkozóan.
- Ismerje meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.(természettudományi kompetencia)
- Tanuljon meg tanulni. Készüljön fel az élethosszig tartó tanulásra. Legyen képes önellenőrzésre, mások segítésére és segítő szándékú ellenőrzésre. Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.(hatékony, önálló tanulás)

A közösségfejlesztés színterei iskolánkban

- Tanórák, osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli egyéb foglalkozások
    - napközi, tanulószoba
    - séta, kirándulás, gyalogtúra

- tanulmányi- és osztálykirándulások
- nyári táborok
- projekt munka
- szakkörök, énekkar

- sportfoglalkozások
- a diákönkormányzat
- iskolarádió
- az iskolai rendezvények, ünnepélyek
- egyéb szabadidős tevékenységek
- színházlátogatások
- klubdélutánok, játékdélutánok
- néptánc, társastánc
- bekapcsolódás a helyi civil szervezetek tevékenységébe

Módszerek, eljárások

A kommunikáció kulcsszerepe

- közösségi tervek és eredmények megbeszélése, személyiség és közösségelemző kritikák, szemléletformálás, viták az osztályfőnöki órákon
- konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása
- közösségfejlesztés az életkori sajátosságok figyelembevételével

Közös munka, közös tevékenység

- szokás rendszer, felelősi rendszer kialakítása, értékelése
- segítségnyújtás különböző formái a tanulásban
- osztálydekorálás, faliújság készítés, projektkészítés
- műsorok szervezése, (osztály-, iskolai-, települési szintű)
- pályázatok készítése
- környezeti értékek megbecsülése, kijelölt területek gondozása az iskola udvarán és környékén
- szelektív hulladékgyűjtés

Közösségi élmények érzelmi töltéssel

- színház-, mozi-, kiállítás látogatások

- klubdélutánok (vetélkedő, játék, sport stb.)
- osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás, tábor
- iskola szintű események (emléknap, pályázatok, sportnap, futóverseny)
- iskolai, osztályprojektek
- úszás
- erdei iskola
- Határtalanul! pályázat kirándulása a 7. évfolyamosoknak

Az önkormányzás képességének alakítása

- A diákönkormányzat működése során (DÖK, tagiskolában ZÖLD DÖK is)

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása, ápolása

- A falu, mint nagyobb közösség összetételének, vallásának, szokásainak, másságának, tevékenységének ismerete, részvétel saját településünk közösségi életében.
- Az iskolai programokban, ünnepélyeken való részvétel fontosságának tudatosítása, az iskolai jelképek szerepének tudatosítása.

Jeles napjaink Dömsödön és Apajon

- Tanévnyitó
- Megemlékezés október 6-áról
  Október 23.
- Télapó
- Magyar Kultúra Napja
- Farsang
- Március 15.
- Költészet napja
- Szavalóversenyek
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Pedagógusnap
- Nemzeti Összetartozás Napja június 4.
- Ballagás
- Tanévzáró

Hagyományok

Dömsödön

- Széchenyi-napok
- Mihály napi vásár
- Halottak napja (pedagógus sírok gondozása)
- Advent (1, 2, 3, 4)
- Körzeti Teremtlétika Verseny
- Karácsonyi koncert
- Kazinczy Prózamondó Verseny
- Költészet Napi szavalóverseny
- Matematika Verseny Gacsné Gábor Marianna emlékére
- Szülők napja
- Szép Magyar Beszéd Verseny
- Futóversenyek

Apajon

- Föld Napja (ciklusonként, rendezvénnyel)
- Arany János születésnapján szavalóverseny
- Madarak és Fák Napja (környezetszépítési tevékenységgel vagy túrázással)
- „Bemutatkozunk!" műsor (az iskola névadója tiszteletére)
- Ötévente egyszer sportbemutató
- Fontos az erdőnk (projekt)

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes leírását a munkaköri leírásuk tartalmazza.

6.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében történő munkavégzés
- a tanítási órákra, tanórán kívüli foglalkozásokra való rendszeres felkészülés
- a tanulók differenciált foglalkoztatására gondot fordít az órákon
- a tanulók dolgozatainak javítása a házirendben leírtak szerint időre
- a tanulók munkájának rendszeres ellenőrzése, értékelése a Pedagógiai Programban leírtak szerint
- a tanulók egyéni fejlődésének figyelemmel kísérése, kommunikáció az osztályfőnökkel, szaktanárokkal
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, KRÉTA e-napló rendszeres vezetése, jegyek, hiányzások beírása
- tanulmányok alatti vizsgák, versenyek, mérések lebonyolítása, felügyelete

- hátrányos helyzetű, lassabban haladó tanulók felzárkóztatása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- órákon az iskolai szemléltető eszközök használata, bővítése, azok megfelelő szertári tárolása, a szaktanterem rendben tartása
- iskolai kulturális, tantárgyi és sportprogramok szervezése
- az iskolavezetés megbízása alapján különböző feladatok ellátása
- óraközi ügyelet ellátása, étkeztetésnél felügyelet, beosztás alapján
- szükség szerint helyettesítés elvégzése
- szülői értekezleten való részvétel (kérésre), fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, ezáltal a szakmai és pedagógiai tudás állandó gyarapítása
- aktív részvétel a munkaközösségi értekezleteken és a munkatervben foglaltak megvalósításában
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepségeken és rendezvényeken való részvétel, eseményhez méltó megjelenés

6.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Munkáját a Pedagógiai Program és az intézmény külső és belső elvárás-rendszer szellemében, az SZMSZ-ben és a Házirendben meghatározottak betartásával végzi.
- Az osztályfőnök felelős vezetője a rábízott osztálynak.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben osztályfőnöki órát tart. Az osztályfőnöki órák témáit a tanmenetben rögzíti.
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés eltérő jegyeire.
- Feltérképezi az osztály szociometriai jellemzőit, elemez, az észrevételeket beépíti további munkájába.
- Segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Együttműködik az osztály DÖK képviselőjével, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, együttműködik velük.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Felkészíti tanulóit a pályaválasztásra.

- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs teendőket: KRÉTA e - napló vezetése, ellenőrzése, hiányzások igazolása, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok pontos előállítása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével és más jelzőrendszeri tagokkal. Szükség esetén családlátogatást végez.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a tagozata szerinti munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályában.
- Évente legalább két alkalommal szülői értekezletet; az éves munkatervben meghatározott módon fogadóórát tart.
- Az első szülői értekezleten tájékoztatja a szülőket az adatvédelemről.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek tehetséges valamiben. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

A jó tanulmányi eredményt elért tanulók mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetencia területén:
    - Egyéni tervkészítés, megméretés, kockázat felvállalása (versenyek),

  Digitális kompetencia területén:
    - Önálló információkeresés interneten
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
    - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség

- Önálló tanulás:
    - Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége
- Esztétikai és művészeti tudatosság

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében

- tanulmányi versenyek szervezése, pályázatokon való részvétel támogatása, a versenyzés etikájának megtanítása, bíztató értékelés
- versenyekre való felkészítés
- középiskolára való felkészítés matematika, magyar és idegen nyelv tantárgyakból
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása tanítási órákon
- önálló kiselőadások, prezentációk készíttetése szakórákon, szakkörökön
- órai differenciálás, a házi feladatok differenciálása
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása (kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezése; újságszerkesztés, iskolarádió szerkesztése; internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez)
- csoportbontás képességek szerint évfolyamon belül, osztályon belül
- mindennapos testnevelés adta lehetőségek kihasználása, versenyeztetés
- szakkörök (tantárgyi, énekkar, sport, rajz, kézműves, sakk, elsősegélynyújtás)
- együttműködés a Dezső Lajos AMI-val
- pályaorientáció

7.2 A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás alapelvei

- Az inkluzív gondolkodásmód megértése és elmélyítése pedagógusaink körében.
- A fejlesztés, korrekció, a felzárkóztatás feltétele az alapos feltáró munka, amely minden pedagógus felelőssége. Státuszkezelés.
- A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, fokozott személyesség a munkakapcsolatokban.

- Az elfogadó magatartás tudatos és folyamatos fejlesztése a pedagógusok és a tanulók körében. (DFHT tanítási- tanulási stratégiája)
- A segítségnyújtás – mint alapvető magatartásforma – állandó fejlesztése.
- A társadalmi, szociális különbségekből és a fogyatékosságból eredő különbözőségek mérséklése.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetencia területén:
  - Egyéni tervkészítés, megméretés, sikerkritérium megfogalmazása.
- Anyanyelvi kompetencia:
  - Valamennyi tantárgy elsajátításához, személyközi, társas kommunikáció képessége.
- Digitális kompetencia területén:
  - Számítógép használata, tanulást segítő programok használata.
  - Önálló információkeresés interneten, kritikai gondolkodás fejlesztése.
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
  - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség, szabály- és norma- tudat kialakítása, önismeret, önkép fejlesztése, önbecsülés, a másság elfogadása, felkészülés a felnőtt életre. (Önálló tanulás)
  - Tanulási motiváció kialakítása, alapkészségek elsajátíttatása, saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képesség.
- Esztétikai és művészeti tudatosság
  - Igényesség kialakítása a saját munkája, környezete iránt.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink, eljárások

- A fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet.
- Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat.
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekció, korrepetálás.
- Egyénre szabott fejlesztési tervek alapján végezzük a felzárkóztatást, fejlesztést.
- A problémák korai feltárása érdekében a fejlesztő/gyógypedagógus/iskolapszichológus pedagógus minden tanév elején elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal vagy csak a tanulási veszélyeztetett tanulóknál.

- Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáiknak a tanulókat, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó tapasztalataikat, ismereteiket.
- Tanórán belül differenciált foglalkozással, változatos tanulásszervezéssel fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük.
- A fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus/iskolapszichológus a tanítókkal és a szaktanárokkal rendszeresen megbeszéli az aktuális problémákat. Kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről, tanácsaikkal segítik a szülőket is. A tanulási zavarral küzdő tanulókat segítjük a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában, az önálló tanulást segítő szokások elsajátításában.

  Törekszünk az egyéni tanulási motiváció erősítésére, bíztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással.

  Előkészítjük a Komplex Alapprogram (KAP) bevezetését.
- Az érintett gyermekek önismeretét, önértékelését fokozottan fejlesztjük annak tudatában, hogy gyakran torz képük lehet saját magukról és az őket körülvevő világról.
- Építünk a közösség nevelő hatására (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé).
- A tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is a tanulók személyiségfejlődését segítjük.
- Segítjük a pályaválasztásukat.
- Segítségre szoruló tanulóinkat napközi vagy a tanulószoba igénybe vételére ösztönözzük.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Pedagógiai Szakszolgálattal, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.

7.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Napjainkban a családok egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nőnek a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi hátteret feltételezi. Zaklatott világunkban azonban egyre több gyermek nélkülözi a szeretetteljes családot, amelynek negatív következményei az iskolai életben is megmutatkoznak.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink – gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus/iskolapszichológus segítségét is igénybe véve – igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családi hátterüket, együtt igyekeznek feltárni a problémák okait. A problémák feltárása érdekében a Pedagógiai szakszolgálat vizsgálatát kezdeményezzük.

Beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelésének módszerei, elvei

- Segítségnyújtás a gyermeknek, hogy tanulja meg befolyásolni saját temperamentumát (érzelmeit szóban és kulturáltan kifejezni, konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása)

  A gyermek érzelmeinek felismerése és elfogadása pedagógus és az iskolatársak részéről - befogadó (inkluzív) magatartás.
- Határozott, következetes, egyértelmű, kiszámítható szabályok kialakítása a gyermekkel közösen, és ezek következetes betartatása.
- A gyermek viselkedésére vonatkozó elvárások pontos megfogalmazása, fokozatosság, következetesség érvényesítése.

Fejlesztendő kompetenciák a pedagógiai tevékenységek során

- Anyanyelvi kompetencia
- A hatékony önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Digitális kompetencia

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink és azok színterei

- A vizsgálati eredmények után a szakvéleményben leírtak szerint járunk el, terápiás módszereket alkalmazunk, a lehetőségeink szerint.
- Esetelemzésekkel segítjük, hogy a hatékony nevelés érdekében egységes szemlélet alakuljon ki a gyermeket tanító kollégák körében.
- Differenciált bánásmódot, egyéni elbírálást alkalmazunk a tanítási órákon.
- Önismeret, helyes önkép kialakítására törekszünk.

- Egyéni fejlesztéssel, korrepetálással segítjük tanulásukat.
- Integrált formában, az egyéni képességekhez igazodó differenciálással, és a tananyag differenciálásával segítünk.
- Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált faladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Szakvéleményekben leírtak szerint)

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló egyéb tevékenységek

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a helyi óvodával, a Pedagógiai Szakszolgálattal, és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, gyámügyi előadóval.
- Utazó szakemberek (EGYMI, Pedagógiai Szakszolgálat, szociális segítő) segítségét vesszük igénybe a feladatok ellátására.
- Családlátogatások, rendkívüli fogadóórák alkalmai.
- Személyes, egyéni tanácsadás tanulóknak, szülőknek.
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése.
- A tanulók szabadidejének szervezése (napközi, szünidei programok, tanórán kívüli foglalkozások).

7.4 A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása

Intézményünk a Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Szakértői és Rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján fejlesztésre szoruló gyermekeket integráltan oktatja. A fejlesztő foglakozásokat (habilitáció, rehabilitáció) gyógypedagógiai végzettségű pedagógusok végzik.

A fejlesztés alapelvei, céljai, feladatai

Alapelvek

Olyan iskolai légkört igyekszünk biztosítani, amelyben felnőtt és gyermek jól érzi magát, ahol a társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, különösségét, másságát is elfogadva.

Célok

- A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációjának, iskolai pályafutásának segítése a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatással. Fő célnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladás tekinthető.

Feladatok

- A képességek tervszerű fejlesztése az egyéni fejlődési sajátosságok szerint.
- A tanítás- tanulás folyamatában megmutatkozó sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a tanulási technikák elsajátíttatása, a szociális képességek fejlesztése, az önálló életvezetésre nevelés.

A tanulók fejlesztésében részt vevő szakemberek feladatai:

Az osztályfőnök feladata:

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséhez és oktatásához a fejlesztésben részt vevő pedagógusnak magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal kell rendelkeznie.

- A tananyag- feldolgozásnál figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket kell alkalmaznia.

A fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus munkája:

- A tanulók fejlesztésében jelentős részt vállal a fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus, aki az ellátáshoz szükséges megfelelő szakképesítéssel rendelkező tanár.
- Együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógusok tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján, a rehabilitációs órakeretben.
- Segíti a pedagógusokat a tanuló szakértői véleményében leírt pedagógiai diagnózis értelmezését.
- A fejlesztés tapasztalatait megosztja a pedagógusokkal.

Gyermekvédelmi felelős:

- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi munkáját, magatartását
- kapcsolatot tart az osztálytanítókkal, együttműködik velük
- szükség esetén beavatkozik, él a jelzőrendszeri lehetőségekkel

Szociális segítő:

- Együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógusok tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Figyelemmel kíséri a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók családi körülményeit.
- Tartja a kapcsolatot a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Szükség esetén családlátogatást végez.
- Gondoskodik a szociális segítségnyújtásról.

Tárgyi feltételek

Az integráltan oktatott tanulók körében

- a tanuló speciális igényeihez szükséges környezet kialakítása (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása)
- a tanulók speciális igényeihez szükséges tankönyvek kiválasztása, beszerzése
- speciális segédeszközök a tanításhoz
- számítógépek, szoftverekkel
- fejlesztő szoba, speciális fejlesztő eszközökkel

Személyi feltételek

A törvényi előírásoknak megfelelő szakképesítésű pedagógusok.

7.5 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Alapelvek:

- Az iskolai gyermekvédelem olyan komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) kötelességek és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.
- A gyermekvédelem csak akkor lehet eredményes, ha a gyermekek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését tartjuk elsődlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködés alakul ki valamennyi érintett résztvevő között.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus feladata, kiemelt osztályfőnöki tevékenység. Minden gyermek és család egyéni bánásmódot igényel, csak úgy lehetünk sikeresek, ha erre rátalálunk.
- A gyermekvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermekvédelmi munkáját.

A gyermekvédelemnek alapvetően két nagy területe van:

- Az egyik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal való törődés. Környezetünkben a veszélyeztetésnek és a hátrányos helyzet kialakulásának többféle formája jelenik meg. A családok szétesése, az alacsony kereset, munkanélkülivé válás, a nagycsaládról való gondoskodás terhe, érzelmi, erkölcsi elhagyatottság, egészségügyi problémák, tanulási nehézségek, magatartászavarok.
- A másik terület az intézmény valamennyi tanulóját érintő preventív és felvilágosító tevékenység. Ez akkor lesz hatásos, ha az ártalmak és veszélyek bemutatásával párhuzamosan felvértezzük tanulóinkat a védekezési lehetőségekkel. Hasznos tevékenységek, tartalmas életcélok felé irányítjuk figyelmüket.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetencia területén:
    - Egyéni tervkészítés, megméretés, kockázat vállalás, döntési képesség
    - Életvezetési ismeretek
- Digitális kompetencia területén:
    - Ismeretszerzés képessége, kritikai gondolkodás
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
    - Együttműködés szabály-, norma tudat, egészséges életmód, csoportmunkában konfliktus megoldási készség, énkép, önismeret, konfliktuskezelés
- Önálló tanulás

- Alapkészségek kiépülése, motiváció, tanulási szándék, értékelés, önértékelés képessége

Feladatok, eljárások, tevékenységek

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- Nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét.
- Törekszünk a „másság" elfogadtatására, szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal.
- Igyekszünk megismerni az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek családi hátterét.
- Felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, az osztályfőnöki órák programjában nagy súllyal szerepel a dohányzás, az alkohol, a drog, az AIDS, és ezzel szoros összefüggésben a bűnmegelőzés és az áldozattá válás problémája.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást.
- A deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére, egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulók között egyénre szabott követelményrendszert igyekszünk alkalmazni.
- A határtalan, és a szülői kontroll nélküli televíziózás, internetezés ártalmairól rendszeresen szólunk a szülői értekezleteken és a fogadó órákon.
- Az osztályfőnökök a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinknak a jelzőrendszer működtetésével segítségnyújtást kezdeményeznek.
- Az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) igénye esetén a gyermekvédelmi felelős az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.
- Igyekszünk rendszeres kapcsolatot kialakítani a szülőkkel.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

- A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt.

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink tanulmányi munkáját, magatartását folyamatosan figyelemmel kísérjük, az osztályfőnökök is, és (vagy) a gyermekvédelmi felelősök folyamatosan nyomon követik fejlődésüket. Szükség esetén a szociális segítő bevonásával.
- A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk.
- Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket is élményekhez juttatni kirándulások, táborozások (Erzsébet-táborok, Határtalanul!), kulturális szabadidős és sportprogramokba való bevonással.
- Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról és jeles napokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.
- Tanítványaink szüleivel igyekszünk állandó kapcsolatban lenni.

Munkánk eredményessége érdekében kapcsolatot tartunk más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal, védőnőkkel
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálat szakembereivel
- pszichológussal
- a rendőrséggel
- a gyámhatóság munkatársaival

7.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Tapasztalható, hogy kismértékben, de csökken a tanulók létszáma, ugyanakkor egyre több a nehéz anyagi körülmények között élő család.

A jövő nemzedékért érzett felelősségünk tudatában igyekszünk segíteni a hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli tőlünk a legtöbb tapintatot, empátiát.

A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érnünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.
A gyermekvédelmi felelősök és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, mert a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociális hátrányok enyhítését a következő kompetenciaterületek fejlesztése segíti

- Anyanyelvi kommunikáció:
    - Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban.
- Matematikai kompetencia:
    - Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítenek fel.
- Digitális kompetencia:
    - Számítógép használata, információkeresés, kritikus gondolkodás.
- Szociális és állampolgári kompetencia:
    - Konfliktusmegoldás, szocializáció, beilleszkedés közügyekben való eligazodás segítése, önismeret, helyes önkép kialakítása, szabály- és normakövetés, az egyén és az élet tisztelete. Egészséges életmód.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységi formák

- felzárkóztatás, tehetséggondozás
- egyén bánásmód érvényesítése a tanórákon
- napközi, tanulószoba
- egészséges életmódra nevelés, tanítási órán, és tanítási órán kívül
- mentálhigiénés programok, prevenciós programok
- pályaorientációs tevékenység
- továbbtanulásra való felkészítés (magyar, matematika tantárgyak)
- táborozások, kirándulások
- szabadidő helyes eltöltését biztosító programokban való részvétel szorgalmazása
- tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,(tankönyv, étkezés stb.)
- különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés
- figyelemfelhívás a tanulást segítő foglalkozások előnyeire

- kapcsolattartás a szülőkkel és a segítő intézményekkel
- táborozási, kirándulási, úszás, erdei iskola, tanszer, ballagás stb. hozzájárulások iránti igény támogatása
- alapítványi támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon (Határtalanul! pályázat, Erzsébet – pályázatok, Arany János Tehetséggondozó Program, Út a középiskolába stb.)
- egészségügyi szűréseken való részvétel.

Szociális hátrányok enyhítése érdekében felmérések, információk alapján megfelelő intézkedéseket kezdeményezünk:

- étkezési hozzájárulás
- rendkívüli szociális segélyek (tanulmányi kirándulás, úszás, erdei iskola, ballagás, stb.)
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás céljából
- tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről
- kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Pedagógiai Szakszolgálattal
- jelzőrendszeri feladatainknak eleget teszünk

8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségével, a diákok kéréseinek továbbítása.

  A pedagógusok aktív részvétele diákrendezvényeken (farsang, DÖK nap, osztályrendezvény, fiókaavató, kirándulás stb.).
- Egy tanítási nélküli munkanap programjának eldöntése.
- DÖK bevonása azon intézményi dokumentumok véleményezésébe, amelyre azt jogszabály előírja.
- A DÖK elnöke a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ Diákönkormányzati Tanácsának a tagja.

9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola akkor működik eredményesen, ha a tanulók érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- Alapja a gyermek nevelése-oktatása iránt érzett közös felelősség.
- Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység.
- Feltétele a kölcsönös tisztelet, őszinteség, bizalom és tájékoztatás.
- Várható eredménye a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

9.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanuló és pedagógus együttműködésének lehetőségei:

- Osztályfőnöki órák keretében, egyéni megkeresések formájában
- tanórán kívüli tevékenységek, iskolai programok, szervezése, megvalósítása során.
- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten. Iskolai diákfórum megszervezése.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségével, a diákok kéréseinek továbbítása.
- A pedagógusok aktív részvétele diákrendezvényeken (farsang, DÖK nap, osztályrendezvény, kirándulás stb.).

DÖK bevonása azon intézményi dokumentumok véleményezésébe, amelyet a jogszabály előír.

9.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A hatékony együttműködés érdekében valamennyi szülőtől elvárjuk:

- Az együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését, megoldását
- A gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését
- A gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását
- Aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken, fogadóórákon és rendezvényeken
- Nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését
- Érdeklődő-segítő hozzáállást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan
- Segítségnyújtást az iskolai rendezvényeken, iskolaszépítő tevékenységet
- A KRÉTA e-napló folyamatos figyelemmel kísérését.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- E-naplón keresztül
- az iskola honlapján keresztül
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák (évente 2 alkalommal), egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban
- pályaválasztási tanácsadás
- pályaválasztási szülői értekezlet
- szükség esetén családlátogatás
- gyermekvédelmi felelős szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása
- megbeszélések a Szülői szervezettel (SZMK).

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- Közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével
  (Sportnap, Széchenyi nap, iskolai ünnepélyek, megemlékezések, iskolaszintű programok, farsang, kirándulások, úszás stb.)
- Az iskolai alapítvány bevonása a közös rendezvények támogatásába.
  Felmerülő problémáik megoldásához segítséget kérhetnek:
  - szaktanártól
  - osztályfőnöktől
  - fejlesztő pedagógustól
  - iskolapszichológus

- iskolatitkártól (tanügyi, ügyviteli esetek)
- az iskola vezetőitől

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

- A szülőkkel való kapcsolattartásban, az együttműködés változatos formáinak, módszereinek a bővítése.
- El kell érni, hogy a szülők nagyobb számban legyenek partnerei a pedagógusoknak nevelésben.
- Szorgalmazni kell, hogy megismerjék az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseit, és azok megvalósításában aktívan működjenek közre.

10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

A vizsga szabályzat célja hogy a tanulmányok alatti vizsgák az érvényes jogszabályokban foglaltak szerint valósuljanak meg.
A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra
- helyi vizsgákra

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- aki pótló vizsgát tehet

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az értékelés rendje:

- A tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:
    - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
    - az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeknek egy tanévben az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
    - tankötelezettségét egyéni munkarendű tanulóként teljesíti
    - egy tanítási évben a jogszabályokban előírtaknál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet
    - a tanuló félévi, év végi osztályzatának megállapításához független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- A más intézményből felvett tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, ha az adott tantárgya(ka)t az előző iskolájában nem tanulta, vagy az adott tantárgy(ak)ból lényeges, a továbbhaladáshoz szükséges témaköröket még nem tanulta.
- A tanuló pótló vizsgát tehet, ha
    - a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsga befejezése előtt engedéllyel távozik.

  Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha
    - ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott
    - osztályozóvizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik
- Helyi vizsgák

  Iskolánk a mindenkori nyolcadik osztályos tanulóink teljesítményének ellenőrzése és értékelése céljából a tanév végén matematika, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv tantárgyakból szummatív vizsgát alkalmaz.
    - A vizsga tartalmi követelményeit a helyi tantervekben rögzített követelmények alapján a szaktanárok állítják össze, a munkaközösség-vezetők jóváhagyásával.
    - A vizsgák formáját (írásbeli, szóbeli) a szaktanárok javaslata alapján, a munkaközösség-vezetők hagyják jóvá és a nevelőtestület fogadja el.
    - Valamennyi tantárgy tekintetében tantárgyi vizsgaszabályzat készül, amelyet a munkaközösségek tanév elején felülvizsgálhatnak, és változtatásra felterjeszthetnek.
    - A vizsgák időpontját a tanév munkatervében tervezzük.

Követelményrendszer:

- A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit az iskola határozza meg, az osztályozóvizsga követelményeit a házirendben szabályozza.
- A követelményrendszert az iskola helyi tantervében az adott tantárgy tantervi követelményei szabályozzák.
- Az osztályozó vizsga, különbözeti vizsga követelményeit a tantervi követelmények alapján kell összeállítani.
- A javító vizsga követelményeit a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlen ismeretek alapján, azaz a minimum szint szerint kell meghatározni.
- A tantárgy jellegétől függően a vizsga lehet szóbeli, írásbeli, gyakorlati, vagy ezek variációi.
- Készségtárgyból elsősorban gyakorlati számonkérést kell előtérbe helyezni.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie.

Eljárásrend:

- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Osztályozó vizsgát az iskola a tanév során bármikor szervezhet.
- Javítóvizsgák letételére aug.15-aug. 31. között jelöl ki az iskola időpontot.
- A tanulmányok alatti vizsgák időpontjáról írásban kell az értesítést megküldeni.
- Az osztályozó- és javítóvizsga anyagát bizonyítvány osztáskor a tanulónak írásban át kell adni.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulónak az aktuális tanév elején kell kijelölni a számonkérés anyagát.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló szülőjét az osztályozó vizsga előtt írásban kell kiértesíteni a vizsga időpontjáról.
- Az igazgató felel a vizsgák jogszerű előkészítéséért, és a zavartalan lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért.
- A vizsgabizottságot az iskola igazgatója jelöli ki és bízza a meg feladat ellátásával.
- A vizsgabizottság háromtagú. Iskolában megtartott vizsga esetén az iskola pedagógusai.
- A vizsgabizottságnak lehetőség szerint legalább két olyan tagja legyen, aki a végzettsége alapján jogosult annak a tárgynak a tanítására, amelyikből a tanuló vizsgázik.
- A független vizsgabizottság elnökét és tagjait a kormányhivatal kéri fel. A vizsgabizottság tagjai nem lehetnek annak az iskolának a pedagógusai, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.
- Kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

- Iskolánk azokat a tanköteles tanulókat köteles felvenni, átvenni, akiknek lakóhelye, tartózkodási helye településünkön van.
- Az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról a munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató dönt.
- Más településről jelentkező tanulót az igazgató nem köteles felvenni.
- Más intézményből érkező tanuló különbözeti vizsgát köteles tenni azokból a tantárgyakból, amelyeket a bizonyítványa alapján nem tanult, vagy bizonyíthatóan lényeges lemaradásban van az évfolyamára előírt tantárgy tananyagához képest. A felkészítésről a szülő köteles gondoskodni. Ha a tanuló az előírt időben (max. két hónap) a különbözeti vizsgán nem felel meg, akkor tanulmányait évismétléssel, vagy év közben az alacsonyabb évfolyamban folytathatja.
- A külföldről érkező tanuló felvételét az igazgató különbözeti vizsga letételéhez kötheti. A külföldről érkező tanuló bizonyítványának elismeréséről a mindenkori érvényes jogszabályok figyelembe vételével az igazgató dönt.

AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánkban az 51/2012.EMMI rendelet 1. és 2. mellékletében megtalálható

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára kerülnek bevezetésre

1.1 A kerettantervek

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	**Változat**
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	B változat
Fizika	A változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	B változat
Természetismeret 6. évf.	

- A választható tantárgyak közül az alábbiakat választottuk:

  5. évfolyam: Informatika 1 óra/hét

  Hon-és népismeret 1óra/hét
- Szabadon választható órakeret

- A szabadon választható órakeret terhére új tartalmakat nem emeltünk be a helyi tantervükbe. A megemelt óraszámokat az tantárgyi tartalmak elmélyítésére, differenciálásra, gyakorlásra, felzárkóztatásra és tehetséggondozásra fordítjuk.
- A matematika és magyar nyelv és irodalom órákon a tantárgyi tartalmak elsajátíttatása mellett az országos mérésekre való felkészítésre is hangsúlyt fektetünk.
- Nyolcadik évfolyamon a továbbtanulók központi felvételire való felkészítését segítjük, valamint az év végi vizsgákra is felkészítjük tanulóinkat.

Óraterv a kerettantervekhez az 1–4. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámokkal

Óraterv a kerettantervekhez 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	7
Idegen nyelvek	-	-	-	3
Matematika	5	5	5	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	2	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4+1
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**
Heti tanítási időkeret	52	52	52	55
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	**27**	**27**	**27**	**28**
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	3	3
gyengén látó	7	7	7	7

vak, nagyothalló, mozgás-és beszédfogyatékos	8	8	8	8
siket és autista	10	10	10	11
egyéb	3	3	3	3
Magántanuló / Egyéni munkarenddel rendelkező tanuló				
Heti 10 óra / fő				

Óraterv a kerettantervekhez az 5–8. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámokkal

Óraterv a kerettantervekhez az 5–8. évfolyamon				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4,5	4	4,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika	1	1	1	1
Természetismeret-egészségtan	2	3,2	-	-
Biológia-egészségtan	-	-	2	1,5
Fizika	-	-	2	1,5
Kémia	-	-	1,5	2
Földrajz	-	-	1,5	2
Ének-zene	1,5	1,5	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4+1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**
Heti tanítási időkeret	51	51	56	56
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	**23**	**23**	**25**	**25**
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	4	4
gyengén látó	8	8	8	8
vak, nagyothalló, mozgás-és beszédfogyatékos	9	9	10	10
siket és autista	11	11	12	12
egyéb	3	3	4	4
Magántanuló / Egyéni munkarenddel rendelkező tanuló				
Heti 10 óra / fő				

1. táblázat

2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás alapelvei

Az adott munkaközösség teljes egyetértésével lehetséges, figyelembe véve az alábbiakat:

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatása
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen
- tetszetős, tartós kivitelű legyen
- ára legyen mérsékelt
- a mindenkori jogszabályi előírások figyelembe vételével a tartós tankönyvek beszerzése kerül előtérbe

Tankönyvek ingyenes igénybevételét a mindenkori érvényes jogszabályok szerint biztosítjuk a tanulók számára.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.1 Feladataink az alsó tagozaton

- A pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés álljon.
- Fokozatosan vezessük át a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és az így motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és segítsük érzelemvilágának gazdagodását.
- Engedjünk teret a tanulók játék-és mozgás iránti vágyának.
- Adjunk mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz.
- Alakítsuk ki a megfelelő tanulási szokásokat.
- Támogassuk az egyéni képességek kibontakozását.
- Segítsük a tanulási nehézségek leküzdését.
- Törekedjünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociáliskulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Hívjuk fel a tanulók figyelmét a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékekre.
- Erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A gyermekek jellemét formálva segítsük a személyiség érését, helyes fejlődését.
- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

3.2 Feladataink a felső tagozaton

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A 7-8. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermekeket felkészítjük a továbbtanulásra, és előkészítjük őket a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő, kooperatív-, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, empátiáját. Gyakorlati módon igazoljuk a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét.
- Fejlesszük a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való kiegyenlített, építő kapcsolatokhoz szükségesek.
- A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során fejleszteni, formálni kell a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét, segítőkészségét, szolidaritás-érzését, empátiáját.
- Tudatosítani a tanulókban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait.
- A nemzeti azonosságtudat fejlesztése mellett nevelnünk kell az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerésére, megbecsülésére.
- Tisztáznunk és tudatosítanunk kell az egyén és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek egymáshoz való viszonyulását.
- Az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcstan tantárgy terén.
- Erősíteni szükséges az Európához való tartozás tudatát, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak - egyetemes értelemben vett - megismertetésével, elfogadtatásával.

- Fontos megértetni, hogy a természeti és az épített környezet védelme, fejlesztése az emberiség, azaz a mi felelősségünk.
- Be kell láttatnunk, hogy az emberiség közös gondjainak megoldásában az egyénnek is felelőssége van.
- Mintákat kell adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, meg kell alapoznunk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kell hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre késztetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok).
- A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével kell a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni,

  mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

  A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

  - természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció
  - a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára
  - természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás feladatainak megvalósítása

4.1 A mindennapos testnevelés megvalósítása Dömsödön

Oktatásszervezési terv

A szervező munkánkat megkönnyíti a Sportcsarnok nagy mérete, három részre oszthatósága.

Alsó tagozat

- Mind az öt testnevelés órát (4 testnevelés + 1 tömegsport) az órarendbe építjük be. Ez minden órán 45 perces foglalkozást jelent.
- Amíg a feltételek adottak, addig az alsó tagozaton a tanulók tömegsport órán néptánc oktatásban részesülnek.
- A kerettanterv teljesítése céljából, tömbösített formában úszásoktatásban részesítjük tanulóinkat (3. és 5. évfolyam), a fenntartói támogatás ezt minden tanuló számára biztosítja.

Felső tagozat

- A délelőtti órák terhére négy testnevelés óra szerepel a tanulók órarendjében.
- A tömegsport órát délutánra tesszük. A különböző sportegyesületben igazoltan sportoló tanulók ez alól felmentést kapnak. Ugyancsak felmentést kapnak a művészeti iskolákba táncoktatásra járó tanulók is.
- A sportudvarok megléte lehetőséget biztosít nekünk, hogy jó időben minden testnevelés órát a szabad levegőn tartsunk. Rossz idő esetén is maradéktalanul meg tudjuk oldani a mindennapos testnevelést, hiszen a sportcsarnok és a tornaszoba adottak.

Terembeosztás, a tanítási órák helyének megszervezése

Alsó tagozat

- Az alsó tagozatos gyerekek minden órája a tornacsarnokban folyik, évfolyamonként egy időben vannak a testnevelés órák. Jó időben az udvaron és a sportudvaron folynak a testnevelés órák.

Felső tagozat

- Az osztályoknak „a maradék időben” vannak órái a Sportcsarnokban.
- A többi testnevelés óra a tornaszobában folyik. Természetesen jó idő esetén, a sportudvarokon vannak a testnevelés órák.

4.2 A mindennapos testnevelés megvalósítása a Tagintézményben

- A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Nemzeti köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon. Az Nkt.

által előírt évfolyamok számára testnevelés – és aerobic órákat valamint délutáni időszakban szervezett tömegsport foglalkozásokat biztosítunk.

- A kerettanterv teljesítése céljából, tömbösített formában úszásoktatásban részesítjük tanulóinkat (3 és 5. évfolyam), a fenntartói támogatás ezt minden tanuló számára biztosítja.
- A testi nevelés célja és feladatai megegyeznek a dömsödi iskolára megfogalmazottakkal.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

- Az iskola helyi tantárgyi rendszerében található tantárgyak tanulása minden tanuló számára kötelező.
- Az intézmény feltételei nem teszik lehetővé a tanulók számára a pedagógus személyének megválasztását.
- A dömsödi iskolában német és angol nyelv oktatása folyik.
- A nyelv megválasztása elsősorban szülők döntése, de szakmai és költségvetési okok miatt, az iskola vezetője figyelmen kívül hagyhatja a szülők kérését. Ha a tanuló emiatt az ötödik évfolyamba lépéskor nyelvváltoztatásra kényszerül, akkor felzárkóztatását a szaktanárok oldják meg. (Dömsöd)

Az apaji tagiskolában csak német nyelv oktatása folyik.

6. Projektoktatás

A projektoktatás lényege

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésre épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A projektoktatás színterei

- A projektoktatás, mint módszer, bármely tantárgy tartalmához kapcsolódhat. A pedagógus saját szakmai kompetenciája, hogy az abban rejlő lehetőségeket hogyan használja ki.
- A projektoktatás, projektmódszer egyéb lehetőségei a nevelés-oktatás folyamatában
    - pályázatokhoz kapcsolódóan
    - témanap(ok) formájában

- témahéten (lásd mellékleten a Tagiskola Zöld hét projekt programja)

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

- Különösen nagy a felelősségünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esetén. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, tanulásukhoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz
- Különös figyelmet fordítunk a bármely okból a lemaradás veszélyének kitett, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóinkra
- Tanórán belül differenciált foglalkozással (pl. DFHT alkalmazásával), változatos tanulásszervezéssel fokozott segítségnyújtást biztosítunk számukra, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük
- Tanulási nehézségeik okának feltárása céljából szakemberek segítségét kérjük
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekció, korrepetálás
- Magatartási problémák hátterének feltárása céljából kapcsolatot alakítunk ki a családdal.
- Együttműködés hiánya esetén élünk jelzőrendszeri kötelezettségünkkel szakemberek segítségét kérjük
- Differenciált fejlesztést biztosító foglalkozásokat szervezünk
- Egyén bánásmódot érvényesítünk a tanórákon.
- Napközi, tanulószoba igénybe vételét szorgalmazzuk
- Egészséges életmódra nevelés, tanítási órán, és tanítási órán kívül
- Mentálhigiénés programokat, prevenciós programokat szervezünk
- Pályaorientációs tevékenység, a szakmák minél szélesebb körének megismerésére
- Továbbtanulásra való felkészítés (magyar, matematika tantárgyak)
- Szabadidő helyes eltöltését biztosító programokban való részvétel szorgalmazása
- Tájékoztatást nyújtunk a szociális juttatások lehetőségéről,(tankönyv, étkezés stb.)
- Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés
- Kapcsolattartás a szülőkkel és a segítő intézményekkel

- Táborozási, kirándulási, erdei iskola, úszás, tanszer, ballagás stb. hozzájárulások iránti igény támogatása
- Alapítványi támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon (Határtalanul! pályázat, Arany János Tehetséggondozó Program, Út a középiskolába program)

8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

8.1 Az írásbeli beszámoltatás

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése, a tanuló minősítése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
  Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját

Szempontok a feladatlapok összeállításához:

- A tartalom kiválasztása a célnak megfelelő legyen
- Viszonylag objektív mérést tegyen lehetővé
- Az adott időintervallumon belül elvégezhető legyen
- Nehézségi foka az átlagos képességű tanulóhoz igazodjék, tartalmazza a minimum követelményeket, az elégséges elérhető legyen
- A feladatok utasításai egyértelműek legyenek
- Változatos feladattípusokat (ismeret, összefüggés, alkalmazás, önálló logikus gondolkodás…) tartalmazzon
- A megelőző összefoglalás, gyakorlás erre fókuszáljon

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, és a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formája	Funkciója	Előzménye	Időtartama	Színe a naplóban Az értékelésben betöltött szerepe	Kijavítás Értékelés Korrekció Határidő	Javítási lehetőség a tanuló részéről (hiányzó/ korrekció)	Korlátai
Témazáró (Központi vagy szaktanár által összeállított)	Tanmenetben megjelölt tematikus egységek lezárása	Ismétlés Összefoglalás Rendszerezés Gyakorlás Előre bejelentett időpont	45 perc	Piros Év végi értékelésben döntő jegynek számít	Törekedni kell arra, hogy a következő órán, de akadályoztatás esetén, két héten belül	Egyéni megítélés szerint	Napi max. 2 előre bejelentett – ha több esne egy napra az alacsonyabb óraszámú előnyt élvez
Röpdolgozat	2 -3 óra anyagából	Bejelentés	20 – 25 perc	Zöld	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs – vagy szóbeli a következő órák valamelyikén.	Nincs
Írásbeli felelet (Lehet egész osztállyal vagy néhány tanulóval.)	1 óra anyagából. Írásban vagy rajzban	Nincs	10 -15 perc	Kék, mint egy szóbeli felelet	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Nincs
Fogalmazás - házi - iskolai	Készségek, képességek vizsgálata	Előkészítése van	45 perc	Kék, mint egy szóbeli felelet	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szummatív mérések a 13. osztály végén	Kimeneti eredményvizsgálat	Egész évben folyamatos felkészítés	2 x 45 perc	Piros	Tanév végéig	Egyéni elbírálás alapján	Napi max. 1
Szummatív mérések a 4. osztály végén	Kimeneti eredményvizsgálat (Esetenként csoportbontáshoz)	Egész évben folyamatos felkészítés	3 x 45 perc	Piros	Tanév végéig	Egyéni elbírálás alapján	Napi max. 1
Szummatív mérések a 8. osztály végén	Kimeneti eredményvizsgálat	Egész évben folyamatos felkészítés	Változó	Piros bekarikázott Év végi értékelésben döntő jegynek számít	A szóbeli vizsgák befejezéséig	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szintfelmérők	Csoportbontáshoz, differenciáláshoz	Nincs	Változó	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Minimum szintmérők	A továbbhaladáshoz, felzárkóztatáshoz szükséges tudás mérése	Nincs	Változó max. 45 perc	nincs	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Napi max. 2

8.2 A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapjai

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a tanórák tervezéséhez szükséges visszacsatolást, a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak

Feladatai:

- Segítségnyújtás a célok megfogalmazásához
- A diákok teljesítményének önmagához -, a tanulócsoportok eredményeinek általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez való viszonyítása
- Következtetés a tanítás-tanulás hatékonyságára
- A követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás, vagy a tehetséggondozás témáinak kijelölése
- A hozzáadott érték mérése
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- Valamennyi írásbeli számonkérésnél a feladatok legyenek alkalmasak valós tudásszint mérésére, kompetenciákra.(Felismerés, szabályismeret, alkalmazás)
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be

Az ellenőrzés és értékelés módja és funkciói:

- Szóbeli
    - A már feldolgozott ismeretek rendszeres szóbeli ellenőrzése, számonkérése formatív funkcióval:

- szóbeli felelet
- kiselőadás
- kérdésekre adott válaszok

- szummatív funkcióval kimeneti eredmény rögzítésére:
  - Szóbeli vizsga (8. osztály év vége)

- Írásbeli
  - Formatív funkcióval, változatos eszközök felhasználásával (teszt, kérdésfelelet, kifejtés, topográfiai, rajzos, stb.)
    - röpdolgozat (két-három óra anyagából)
    - írásbeli felelet (egy óra anyagából)
    - házi fogalmazás
  - Diagnosztikus funkcióval helyzetfelmérés, csoportbontás, differenciálás miatt:
    - Szintfelmérők
    - Tudáspróba
  - Szummatív funkcióval, egy időszak lezárása, kimeneti eredményeinek rögzítésére
    - Témazáró dolgozat (tematikus egységek lezárásakor)
    - Minimumszint felmérők (év végén)
    - Írásbeli vizsga (8. osztály év végén)

- Gyakorlati
  - Gyűjtő munka-, megfigyelések-, kísérletek értékelése (megfelelő felkészülés, gyakorlás után)
  - Fizikai állapot felmérése

- Önálló kiselőadás:
  - Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása (elsősorban a felső tagozaton)

- Óraközi munka:
  - Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

A három értékelési mód (formatív, diagnosztikus, szummatív) folyamatosan beépül a tanításitanulási folyamat egészébe, egymásra épül, egymástól elválaszthatatlan. A tanév végi

szummatív mérések eredményeit a következő tanév céljainak megfogalmazásához felhasználjuk, ezért (a 8. évfolyam kivételével) egyben diagnosztikus méréseknek is tekinthetők.

8.3 Értékelési és mérési rendszerünk

A teljesítménymérés rendszere

- A helyi mérések rendszere a köznevelési törvény, a NAT, a kerettanterv, valamint az erre épülő helyi tantervek követelményein alapszik.
- A tanulói teljesítmények követelményeit a helyi program és az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.
- Szorgalmazzuk az írásbeli, szóbeli számonkérés, és a méréseken alapuló, valamint a tanulói-tanári beszélgetésekre épülő értékelések egyensúlyát.
- Tanév végén minden alsós diákunk számolási készségét és olvasási képességét felmérjük.
- A 8. évfolyamosok tanév végén házi vizsgát tesznek, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, és matematika tantárgyakból.
- A felmérések eredményeit a munkaközösségek feldolgozzák, az értékelés eredményei segítséget nyújtanak a következő tanév(ek) feladatainak meghatározásához.

Szöveges értékelés

- Az 1. évfolyamon negyedévente
- a 2. évfolyamon félévkor

a pedagógusok szöveges értékelést készítenek a tanulók tudásszintjéről, a tanulók tanulmányi munkához való hozzáállásáról.

- A szöveges értékelés alapja az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek, képességek, jártasságok, készségek értékelése.
- A szöveges értékelés tartalmazza a pedagógus tapasztalatait, megállapításait a következő területeken:
    - a pszichés funkciók fejlődése (figyelem, emlékezet, koncentráció, stb.)
    - motiváció, érdeklődés, szorgalom, magatartás, kitartás, feladattudat
    - a szocializáció szintje (viselkedés, együttműködés, tolerancia, stb.)

- a megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazásának szintje

Az szöveges értékelés módjai:

- Az első évfolyamon az e-naplóba minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek be tantárgyanként, amelyekről negyedévenként a szülők is tájékoztatást kapnak.
- Félévkor a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak használatával történik az értékelés.
- Ezt az értékelő lapot a szülők a félév zárása után megkapják.
- Év végén nyílt értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.
- Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.
- Összegzésként a következő minősítést kaphatja a tanuló:
    - Kiválóan megfelelt
    - Jól megfelelt
    - Megfelelően teljesített
    - Felzárkóztatásra szorul
    - …… tantárgyakból dicséretet érdemel
    - …… tantárgyakból felzárkóztatásra szorul

A szöveges értékeléssel szemben támasztott követelmények:

- Legyen érthető a tartalma
- jól tagolt, áttekinthető legyen a szerkezete
- a vélemény megalapozott legyen, tükrözze a gyermek valós állapotát, fejlődését
- mutasson irányt a továbbhaladásra, a hiányok pótlására, a fejlesztésre

Kiegészítés:

- A második évfolyamtól kezdődően, tanév közben a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel értékeljük.

  Tanulóink
- 4. évfolyamon félévkor idegen nyelvből
- 5. évfolyamon félévkor informatikából

  a következő minősítést kaphatják, amelyek iskolaváltás, vagy a továbbtanuláshoz

szükséges adatlap kitöltése esetén a következő osztályzatoknak felelnek meg:

- Kiválóan megfelelt jeles (5)
- Jól megfelelt jó (4)
- Megfelelően teljesített közepes (3)
- Felzárkóztatásra szorul elégséges (2)
- Nem felelt meg elégtelen (1)

Megjegyzés: a hit-és erkölcstan oktatásban résztvevő tanulók értékelése megegyezik az etika tantárgy minősítési formáival.

A szöveges értékelésre nem kötelezett évfolyamok értékelése

- A tanuló a félévi és év végi osztályzatot rendszeres évközi érdemjegyek, és az egész évi munkája alapján kapja.
- Az írásbeli beszámoltatás rendszere külön fejezetben található a jegyek hangsúlyával és az e – KRÉTA naplóban használt színével együtt.
- A szóbeli számonkérés színe általában a kék (kivéve a 8. osztályosok szummatív év végi vizsgája, mely piros).
- A nevelőtestület megállapodása alapján a memoriter fekete.
- A félévi és év végi osztályzatoknál a piros jegyek a meghatározóbbak, de nem kizárólagosak.
- Az egyéni adottságokkal rendelkező tanulók írásbeli beszámoltatását felválthatja a szóbeli számonkérés.
- A tudás értékelése a törvényben meghatározott érdemjegyekkel és osztályzatokkal történik.

Osztályzatok, minősítések:

- A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
    - jeles
    - jó
    - közepes
    - elégséges
    - elégtelen
- Magatartásának értékelésénél
    - Példás

- jó
- változó
- rossz

- Szorgalmának értékelésénél
  - Példás
  - jó
  - változó
  - hanyag

megnevezést kell alkalmazni.

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról, és amennyiben az indok nem megalapozott, akkor a tanuló javára kell dönteni.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

- Jeles:
  ha a tantervi követelményeknek eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani. Egész évi kiemelkedő tanulmányi munka esetén, az adott tantárgy(ak)ból év végén a bizonyítvány Megjegyzés rovatába tantárgyi dicséret kerülhet.
- Jó:
  ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.
- Közepes:
  ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé

tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait. Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

- Elégséges:
  ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.
- Elégtelen:
  ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, jártassággal sem rendelkezik.

Az egyéni adottságokkal rendelkező (SNI, BTM tanulók) értékelése ettől eltérhet a jogszabályokban rögzítettek szerint, figyelembe véve a tanulókra vonatkozó szakértői véleményeket.

9. Az otthoni, a napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

9.1 Általános elvek

- A tanulók tudásának elmélyítése, teljesítményük növelése, a tanult tananyag gyakorlása és ismétlése miatt szükségesnek tartjuk a rendszeres házi feladatot.
- A házi feladat feladásánál figyelembe vesszük
  - a tanulók életkorát
  - képességeit
  - a napi tanulásra fordítandó időt
  - csak olyan házi feladatot adunk, amihez minden tanuló számára adottak a tárgyi feltételek
- Csak olyan feladatot adunk, ami nem tartalmaz új ismeretet, a tanórán megértett anyaghoz kapcsolódik, önállóan (vagy a gyengébb tanulók kisebb segítséggel) el tudnak végezni. Kivételt képezhet az önálló szövegértés, lényegkiemelés és a vázlatírás gyakorlása.
- Az írásbeli házi feladatok meglétét, minőségét rendszeresen ellenőrizzük, értékeljük.
- A tanulók beszédkészségének fejlesztése érdekében a szóbeli házi feladatot lehetőleg szóban kérjük számon (kivétel lehet a nagyobb téma összefoglaló számonkérése).

- Az önálló tanuláshoz a tanítási órákon gyakoroltatjuk a különböző tanulási technikákat, útmutatást adunk a tanulás megtervezéséhez, időbeosztásához.
- A sikeres tanulás érdekében minden tantárgynál hangsúlyt helyezünk a szövegértésre.
- Biztosítjuk a napköziben, a tanulószobán a zavartalan, nyugodt tanulást, ahol segítséget is kap a tanuló, ha szükséges.
- Biztosítjuk a könyvtár használatát a feladatok elvégzéséhez.
- A szülőktől támogatást kérünk az otthoni zavartalan körülmények kialakítására, s a jobb együttműködésre.
- A házi feladat és a felszerelés hiánya nem minősül fegyelmi vétségnek (bejegyezhető a naplóba), a szaktanár tartja nyilván. Az órai munka szempontjából nélkülözhetetlen felszerelés hiánya az ellenőrzőben külön oldalon nyilvántartható.
- Öt el nem készített házi feladat miatt tantárgyi egyest ír a tanár a naplóba és az ellenőrzőbe (heti egy órás tantárgyaknál ez háromra módosul).

A pedagógus a szülőt tájékoztatja a házi feladat sorozatos elmulasztásáról, melyet a szülőnek alá kell írnia. Ha egy tanuló egy féléven keresztül minden házi feladatát elkészítette, akkor tantárgyi bekarikázott ötöst kap a naplóba és az ellenőrzőbe.

9.2 A házi feladat adásának korlátai (mennyiségi, időbeli):

Hétvégére, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünetre nem adunk több házi feladatot, mint egyébként hét közben, egyik óráról a másikra adnánk.

A nyári vakációra nem kötelező jelleggel a következő tanév munkáját segítő feladatok adhatók:

- irodalmi olvasmány
- évfolyamonként javaslat családi programokra (múzeum, kiállítás, színház, kirándulás, egyéb program; ezekről rövid jegyzetet készíthet)
- javaslat: ismétlésre, a tananyag szinten tartására

A napi tanulási idő nem haladhatja meg naponta átlagosan:

- 1 – 2. osztályban a 40 percet
- 3 – 4. osztályban a 60 percet
- 5 – 6. osztályban a 90 percet
- 7 – 8. osztályban a 120 percet

Ennek megvalósítása érdekében figyelembe vesszük a tanuló órarendjét (nehéz nap, könnyű nap).

Ezen kívül:

- Kapjanak egyéni segítséget a napköziben, tanulószobán.
- Alkalmaztassuk a tanulás tanításának módszereit.
- A szóbeli tanulás előzze meg az írásbelit.
- A napköziben akkor is tanuljanak, ha nincs lecke. A pedagógus adjon ismétlő, gyakorló feladatokat az alapkészségek fejlesztésére (helyesírási, számolási, szövegértési, stb.), biztosítson lehetőséget könyv olvasására a fennmaradó időben.
- A pedagógus értesítse a szülőt, ha a tanuló a napköziben valamelyik feladattal nem tudott elkészülni.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A csoportbontások célja:

- A differenciált fejlesztés hatékonyabb biztosítása.
- Lehetőséget ad az ismeretek elmélyítésére, a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra.

Idegen nyelv esetén több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Tantárgyi csoportbontások

- Iskolánkban évfolyamon belül csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet (lehetőségeinkhez mérten). A jobban teljesítő tanulók 5. évfolyamtól kezdődően heti 3+1 órában tanulhatják az idegen nyelvet. Az idegen nyelv plusz órája külön értékelésre kerül, Kommunikáció néven. A Kommunikáció értékelése bekerül a félévi és év végi bizonyítványba is. Továbbtanuláskor a tanuló jelentkezési lapjára az alapóraszámú idegen nyelv osztályzata kerül. A kommunikációra kapott értékelés csak akkor, ha az jobb, mint az alapóraszámra kapott osztályzat.

- Csoportbontásban tanítjuk felső tagozaton az informatika és technika és életvitel tantárgyakat, amennyiben a csoport létszáma és a rendelkezésre álló számítógépek száma ezt indokolttá teszi.
- Amennyiben a feltételek adottak, és szakmailag indokolt, akkor osztályon, vagy évfolyamon belüli csoportbontások bármely osztályban, vagy évfolyamon más tantárgyakból is megvalósulhatnak.

Egyéb foglalkozások:

- Napközis foglalkozások az alsó tagozaton, a szülői igényektől függően minimum évfolyamonként egy-egy csoportban.
- Felső tagozaton tanulószoba, a csoportok száma az igényektől függ.
- A tanulói igények, és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokat tartunk.
- Korrepetálás valamennyi alsó tagozatos osztályban.
- Korrepetálás a felső tagozaton szaktárgyak szerint, indokolt esetben.
- Kompetenciafejlesztő foglalkozások.
- Felvételi előkészítő a középiskolára matematika és magyar tantárgyakból
- Felkészítő foglalkozások nyolcadikosok tanév végi vizsgájára
- Szakkörök, alsó, és felső tagozaton
- Énekkar
- Sportfoglalkozások, tömegsport, versenysport
- Versenyekre való felkészítések (tantárgyi, és egyéb versenyek)
- Projektek, helyi kezdeményezésre, és pályázatokhoz kapcsolódóan

11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai teljesítményének mérése:

A mérés a NETFIT program alapján történik az 5 – 8. évfolyamon.

12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

12.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Alsó tagozat:

- A tanuló legyen képes önállóan, az évszaknak megfelelően felöltözni
- tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, az egészséges táplálkozás egyaránt fontos az egészség védelmében
- a rendszeres mozgás igényként épüljön be a személyiségébe
- legyen képes az egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére
- legyen képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket, ismerjen meg relaxációs, stresszt oldó technikákat
- alakuljon ki a gyermekben igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt
- próbálja ki a testmozgás, a manuális és művészeti tevékenység több formáját, váljanak ezek élményforrássá számára

Felső tagozat

- a tanuló tudja felsorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát
- ismerje a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat
- tanulja meg tudatosan ápolni a személyes higiénéjét
- tudja, hogy a rendszeres testmozgás, és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, alakuljon ki igény ezek iránt
- ismerje az aktív pihenés fogalmát, legyen értelmes hobbija, legyen tisztában az aktív pihenés, feltöltődés jelentőségével
- tudatosan figyeljen testi egészségére, legyen képes szervezetének jelzéseit szavakkal kifejezni
- a saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulókban az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része
- ismerjen és alkalmazzon stressz oldási technikákat
- legyen tisztában az egészség károsító szerek kockázatával, (alkohol, dohányzás, drog), és tudatosan kerülje azokat
- ismerje a stressz okozta civilizációs betegségeket, és ezek megelőzésének lehetőségeit

12.2 Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be az iskolai programokba (sport- és egészségnap, futóversenyek, akadályverseny, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).

2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba, különösen az alsó tagozaton.

3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és lehetőleg a tanulószobai foglalkozásokon is a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, kapjon helyet a minden napi testmozgás, a szabad levegőn tartott szabadidős mozgási tevékenység.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).

5. Tehetséges tanulóinkat versenyeztetjük, és általánosságban is ösztönözzük tanulóinkat a különböző verseny- és szabadidős sportokban való aktív részvételre.

6. Szorgalmazzuk, hogy az intézmény külső kapcsolatrendszerének keretében, a helyi sportegyesület (DUSE) illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetek, továbbá az iskolai alapítvány támogassa az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programokat.

7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain kerüljön feldolgozásra a testmozgás fontossága, amely életvezetési tanácsokat is magában foglal.

9. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján, a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

10. A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

12.3 Az iskola környezeti nevelési elvei

12.3.1 Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés. - A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés. - A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömének megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Községünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Célok, feladatok

Alsó tagozat

- a tanuló váljon érzékennyé környezete állapota iránt
- legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére
- vegye észre a környezetében lejátszódó jó és rossz folyamatokat
- legyen igény saját környezetének rendjére
- tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését
- törekedjen környezete értékeinek megőrzésére

Felső tagozat

- a tanulóban fejlődjenek ki a környezet harmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások
- legyen mozgósítható a környezet védelmét, az igényes környezet kialakítását célzó cselekvésekre
- értse meg, hogy a fogyasztás önmagában nem cél, és nem is érték
- ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje azokat
- legyen képes társaival együttműködésben a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét
- váljon érzékennyé az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismerje ezek megvalósítási lehetőségeit
- ismerje és használja a környezetbarát, és újra hasznosítható anyagokat
- értse a fenntarthatóság fogalmát

Tevékenységformák:

„Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan!”

A környezeti nevelés igazán hatékony akkor lehet, ha áthatja, szemléletével átjárja az iskolai élet minden színterét, tevékenységét.

A szemléletformálás és az értékközvetítés jellemzően tevékenységorientált:

- tanórák (szaktárgyi, osztályfőnöki)
- tanórán kívül – a tisztaság, szépség, érték, megőrzése
- a mikrokörnyezet igényes, gondos kialakítása, megóvása (osztálytermek, folyosók, udvar)
- napközi otthon, szabadidős tevékenységek – életviteli kultúra, szokások kialakítása
- tehetséggondozás, szakköri tevékenység
- pályázatok (rajz, fotó)
- faliújság, kiállítás készítése
- jeles napok (megemlékezések, akciók)
- energiatakarékosság

- hulladék újrahasznosítás
    - papírgyűjtés
    - használt elem gyűjtése
- szelektív hulladékgyűjtés, hulladékudvar létrehozása
- takarítási akciók (iskolai, községi)
- múzeumlátogatások, az Állatkert, vadas parkok, nemzeti parkok megtekintése
- tanulmányi kirándulások, túrák, táborok
- erdei iskola, elsősorban a pályázati lehetőségek kihasználásával
- projektoktatás

Módszerek:

- Személyes, pozitív példamutatás
- Kooperatív tanulási formák, interaktív módszerek
- Észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok
- Összehasonlítás, elemzés
- Tárgykészítés (pl.: madáretető)
- Könyvtári kutatómunka, gyűjtőmunka
- Filmvetítés (dia, videó, DVD)
- Tanulmányi kirándulás, tanulmányi séta
- Pályázatok, projektek
- Vetélkedők, játék, dramatizálás
- ÖKO programok (ÖKO iskola)

13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát.
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését.
- Személyre szabott legyen.
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beíratják a tájékoztató füzetbe.
- A felső tagozatban tanító pedagógusok félévenként egyszer (fogadó óra környékén) közösen értékelik a tanulókat.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol.
- A magatartás és szorgalom jegyekről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt.
- Vitás esetekben az osztályfőnök a „rosszabb” értékelést szavazásra bocsájtja, és ha a gyermeket tanító pedagógusok közül hárman megszavazzák, akkor az lesz az érvényes. (A legalább heti 5 órában tanító pedagógus a szavazásnál 2 főnek számít.)

13.1 A magatartás értékelése

Magatartáson értjük a tanuló:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályainak betartatását
- a közösség érdekében végzett tevékenységét
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét

A magatartás értékelése:

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Fegyelmezettsége	Nagyfokú, állandó.	Megfelelő, még nem teljesen a sajátja.	Másokat zavaró, változó, de igyekszik.	Erősen kifogásolható, negatív.
2. Viselkedéskultúrája	Tisztelettudó, udvarias és figyelmes a felnőttekkel és társaival szemben.	Iskolai viselkedése általában kifogástalan.	Udvariatlan, nyegle. A felnőttekkel és a társaival szemben magatartása kifogásolható. Rendszeretete változó.	Durva, romboló, durván közönséges.
3. Hangnem, kritika, önkritika	Törekszik helyes véleményt alkotni, és megfelelő formában kinyilvánítani önmaga és társai magatartásának megítélésében.	Törekszik véleményt formálni, és megfelelő formában kinyilvánítani.	Véleménye elhamarkodott, gyakran nem a megfelelő formában közli.	Saját hibáját nem ismeri el, vélemény nyilvánítása durva.
4. Hatása a közösségre	Pozitív, aktív, jóindulatú	Közömbös, nem árt.	Vonakodó, ingadozó.	Negatív ártó, megfélemlítő. Közösséget bomlaszt, ezzel társainak rossz példát mutat.
5. Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz.	Néha hibázik.	Részben tartja be.	Sokat vét ellene.
6. Felelősségérzete	Nagyfokú.	Időnként felelőtlen.	Ingadozó.	Megbízhatatlan.

13.2 A szorgalomjegyek megállapítása

Szorgalmon értjük a tanuló:

- tanulmányi munkához való viszonyát
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát
- önálló feladatai elvégzésének minőségét
- rendszeretetét, pontosságát
- aktivitását

A szorgalom értékelése:

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	Egyéni képességeihez mérten, a tőle elvárható módon teljesít. Céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésében.	Figyelmes, törekszik a jó tanulásra, néha buzdítani kell.	Munkája ingadozó, gyakran kell figyelmeztetni.	Munkája hanyag, akadályozó, ellenálló.
2. Kötelességtudata	Tanulmányi kötelességét képességeinek és adottságainak megfelelően, kifogástalanul teljesíti.	Tanulmányi kötelességét képességeinek és adottságainak megfelelően teljesíti.	Iskolai és egyéb kötelességeit állandó ellenőrzés mellett végzi. Teljesítménye hullámzó. Tanítási órákon általában passzív.	Képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi előmenetele érdekében.
3. Rend és munkafegyelem	Munkafegyelme példamutató. Tanulmányi munkája alapos és rendszeres.	Tanulmányi munkája rendszeres, munkafegyelme megbízható.	Lazításra hajlamos, munkafegyelme kifogásolható.	Munkájában megbízhatatlan. Kötelességeit elmulasztja.
4. Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható, önálló	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállótlan	Megbízhatatlan, önállótlan
5. Tanórákon kívüli aktivitása	Érdeklődő, rendszeres, aktív	Ösztönzésre dolgozik	Ritkán dolgozik	Egyáltalán nem dolgozik
6. Felszerelése	Felszerelését rendben tartja	Felszerelése néha hiányos	Felszerelése gyakran hiányos	Felszerelése mindig hiányos

13.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A TANULÓK JUTALMAZÁSA

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti

Eljárás módja (Az alábbi eljárásrend az Apaji tagiskolában nem került bevezetésre, ott csak a fokozatosság elve alapján történik a dicsérettel történő jutalmazás)

- A dicséretek folyamatosságát dátumos bejegyzéssel regisztráljuk egy-két szavas utalással az ellenőrzőben külön oldalon és a KRÉTA e-naplóban.
- A dátumos dicséretek összegzése (fokozat) az e-Kréta napló alapján történik, egy-két szavas összegzéssel. A dicséretek összegzése az osztályfőnök feladata.
- Dátumos bejegyzést, illetve magasabb szintű bejegyzést (dicséret) tehet minden adott osztályban tanító nevelő, a tanórán kívüli foglalkozást vezető pedagógus, valamint az ügyeletes nevelő. A bejegyzésnek be kell kerülni a KRÉTA e-naplóba.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- Az igazgatói dicséretet, a nevelőtestületi dicséretet, a tankerületi dicséretet a tanuló bizonyítványába is be kell írni.
- A tanulók jutalmazását részletesen az Értékelési rendünk tartalmazza.

Iskolánk dicséretei a dátumos dicséretek összegzése után:

	Záradék
Három dátumos dicséret	Osztályfőnöki dicséret I.
Osztályfőnöki dicséret I. plusz három dátum	Osztályfőnöki dicséret II.
Osztályfőnöki dicséret II. plusz három dátum	Osztályfőnöki dicséret III.
Osztályfőnöki dicséret I., II., III.	Igazgatói dicséret I.
Osztályfőnöki dicséret I/1., II/1., III/1.	Igazgatói dicséret II.
Osztályfőnöki dicséret I/2., II/2., III/2.	Igazgatói dicséret III.
Tankerületi dicséret	

Az iskolai jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- tantárgyi ötös
- szaktanári dicséret, (egyenértékű az osztályfőnöki dicsérettel)
- napközis nevelői dicséret, (egyenértékű az osztályfőnöki dicsérettel)
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért – tantárgyi dicséretet kaphat a bizonyítvány Megjegyzés rovatában
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők, oklevéllel jutalmazhatók

Tanév végi jutalmazási formák:

- Emléklap
- Oklevél
- Jutalomkönyv
- Tankerületi dicséret
- 4-8. évfolyamon az évfolyam sportolója díj (fiú, lány) adható
- Nevelőtestületi dicséret:
    - Három igazgatói dicsérettel rendelkező tanuló esetében az osztályfőnök a nevelőtestület elé terjesztheti szavazásra, ha az érintett szervezeti egység nevelőinek kétharmada igennel szavaz, akkor a tanuló tanév végén nevelőtestületi dicséretben részesül.
    - Kettő igazgatói dicsérettel és megalapozott osztályfőnöki javaslattal is felterjeszthető tanuló, a szavazás az előzőekkel megegyező.

Szép Magyar Beszédért Alapítványi Díj (csak Dömsödön)

- 8. osztályos tanulónak adható, aki a tanévben megrendezett Szép magyar beszéd prózamondó versenyen I. helyezést ért el.

- A Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola Kiváló Tanulója
    - 8. osztályos tanulónak adható, aki 8 éven keresztül kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményt ért el, több éven át elért versenyeredményeivel, a közösségért végzett munkájával iskolánk jó hírnevét öregbítette.

- Gacsné Gábor Marianna Emlékérem annak a 4. osztályos tanulónak, aki a közösségi munkában és a matematika tantárgyból 4 évig kimagasló teljesítményt nyújtott.

13.4 TANULÓKKAL SZEMBENI FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- vagy a tanulói házirend előírásait megszegi
- vagy igazolatlanul mulaszt
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni

Eljárásrend (Az alábbi eljárásrend az Apaji tagiskolában nem került bevezetésre, ott csak a fokozatosság elve alapján történik az elmarasztalás)

- Az elmarasztalások folyamatosságát dátumos bejegyzéssel regisztráljuk egy-két szavas utalással az ellenőrzőben külön oldalon és az e-KRÉTA naplóban.
- A dátumos elmarasztalások összegzése (fokozat) az e-KRÉTA napló alapján történik egy-két szavas összegzéssel. Az elmarasztalások összegzése az osztályfőnök feladata.
- A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- Dátumos bejegyzést tehet minden adott osztályban tanító nevelő, a tanórán kívüli foglalkozást vezető pedagógus, valamint az ügyeletes nevelő. A büntetéseket az e-naplóba is be kell írni.
- Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amikor a dátumos bejegyzések összegzésre kerülnek. Indokolt esetben a vétség súlyától függően ettől el lehet térni.
- Amennyiben a fegyelmező intézkedések nem vezetnek eredményre, a nevelőtestület rendkívüli eljárás keretében a nevelőtestület elé idézheti a tanulót, szülőjével együtt, és ezzel egy időben az iskolarendőr és a Gyermekjóléti szolgálat segítségét, részvételét kérheti. Súlyosabb vétség esetén fegyelmi eljárás indítható.
- A felsorolt büntetések kiszabására az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A büntetés adásáról az erre jogosult nevelő, illetve a nevelőtestület dönt.
- Félévkor a fegyelmező intézkedések addig elért fokozatai érvényüket vesztik. ***Ha a tanuló büntetési fokozata az osztályfőnöki rovót, vagy annál nagyobb fokozatot érte el, akkor az nem veszíti érvényét.***

Iskolánk büntetési formái a dátumos elmarasztalások összegzése után:

	Záradék
Három dátumos elmarasztalás	Osztályfőnöki figyelmeztetés I.
Of-i. figyelmeztetés I. plusz három dátum	Osztályfőnöki intő I.
Of.-i intő I. plusz három dátum	Osztályfőnöki rovó I.
Of-i rovó I. plusz három dátum	Igazgatói figyelmeztetés
Ig.-i figyelmeztetés plusz három dátum	Osztályfőnöki figyelmeztetés II.
Of.-i figyelmeztetés II. plusz három dátum	Osztályfőnöki intő II.
Of.-i intő II. plusz három dátum	Osztályfőnöki rovó II.
Of.-i rovó II. plusz három dátum	Igazgatói intő
Ig.-i intő plusz három dátum	Osztályfőnöki figyelmeztetés III.
Of.-i figyelmeztetés III. plusz három dátum	Osztályfőnöki intő III.
Of.-i intő III. plusz három dátum	Osztályfőnöki rovó III.
Of.-i rovó III. plusz három dátum	Igazgatói rovó

14. Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- nevelőtestületi intés

Fegyelmi eljárás

- A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola nevelőtestülete dönt.
- A fegyelmi eljárás rendjét magasabb jogszabály határozza meg.

15. Az iskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az első évfolyam megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben a tizenhetedik életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban vehet részt. SNI, BTM tanuló esetén ehhez két évet hozzá kell adni
  - A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt.

A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó konferencián dönt.

- A követelmények teljesítését, illetve minősítését a 2. évfolyamtól kezdve minden tantárgyból az elégséges, közepes, jó, jeles év végi bejegyzés igazolja a bizonyítványban.
- Az évfolyamot legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzattal záró tanulóknak, az osztályozó vizsgára kötelezetteknek a továbbhaladás feltételeit a Tanulmányok alatti vizsgákról szóló fejezet tartalmazza.

16. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

16.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

- A fenntartható fogyasztás elterjesztésére való törekvés (beépül a mindennapjainkba)
- A fiatalok tudatos vásárlásra ösztönzése
- A fogyasztóbarát vállalkozói szemlélet megalapozása
- A fogyasztóvédelmi ismeretek gyakorlatias átadása

16.2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

- a diákok internethasználatával és az e-kereskedelemmel kapcsolatos tudatosság fejlesztése
- a zaklatás különböző formáinak megvitatása a diákokkal
- az iskolarendőr, iskolapszichológus bevonása

16.3. Adatvédelemmel kapcsolatos tájékoztatás

- a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos adatkezelési tájékoztató megismertetése a szülőkkel (szülői értekezletek, iskolai honlap)
- év közben felmerülő események adatkezeléséről szóló tájékoztatás (pl. kirándulás, pályázat)

17. A magántanulói státusz eltörlése és az egyéni munkarend bevezetése. Hatályos: 2019.09.01.

A Kormány az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII.1.) Korm. rendeletben az Oktatási Hivatalt jelölte ki az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerint eljáró szervnek. Az intézkedés célja, hogy a korábbi, rendkívül eltérő intézményi gyakorlatok helyett országosan egységes eljárásrend szerint, indokolt esetben kerüljön megállapításra az egyéni munkarend.

Dömsöd, 2019. augusztus 31.

Az intézményvezető az intézmény Pedagógiai Programját jóváhagyta:

---

intézményvezető

Érvényesség

- A Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola nevelőtestülete a 2019. augusztus 29-én megtartott határozatképes nevelőtestületi értekezletén elfogadta, az elfogadásról szóló jegyzőkönyv irattárazva.
- A Szülői Munkaközösség 2019. augusztus 28-án véleményezte, a véleményről szóló dokumentum irattárazva.
- Az Intézményi tanács 2019. augusztus 28-án véleményezte, a véleményről szóló dokumentum irattárazva.

Dömsöd, 2019. augusztus 31.

……

Ácsné Jaksa Szilvia

mb. intézményvezető

Mellékletek

1. számú melléklet

Az Arany János Tagintézmény „ÖKOPROGRAM” - ja

Környezeti nevelésünk 15 pontja

- ✓ Az iskolai környezeti nevelés célja, hogy a gyermekek fokozottan szembesüljenek a természettel és a környezettel. Fejlődésük során képessé kell válniuk arra, hogy döntéseik meghozatalánál mindig figyeljenek a természettel való harmóniára.
- ✓ Arra, hogy a környezeti nevelés hogyan alkalmazható a legeredményesebben, nem léteznek általános sablonok, viszont útmutatás igen.
- ✓ A problémák orvoslása nem csupán a következő generációk feladata. A ma jelentkező környezeti problémákat ma kell megoldani.
- ✓ A környezeti nevelés gerincét ne a környezeti problémák - katasztrófák uralják.
- ✓ A problémák felmutatása nem elegendő, hanem megoldási javaslatokat kell tennünk.
- ✓ A mindenkori külső körülményeket nem szabad figyelmen kívül hagynunk.
- ✓ A „hálószerű gondolkodás”, mely a jelentéktelennek tűnő körülmények és kapcsolatok figyelembevételével számol, már alsó tagozaton fejlesztésre kerül.
- ✓ Környezeti nevelésünk számos közvetlen akciókra épül.
- ✓ Már az óvodásokkal is elsajátíttatjuk a környezetük iránti érzékenységet, így sokkal természetesebb lesz számukra.
- ✓ A környezeti nevelésünk tudatosítja az értékeket, szembesíti őket egymással és segít kialakítani a konfliktustűrést igénylő közös döntéseket.
- ✓ A gyermek önállóan gyűjtenek információkat.
- ✓ A környezeti problémákat – katasztrófákat a velük járó félelmekkel is feldolgozzuk.
- ✓ A szórakozás, a játék kulcsszerepet kap.
- ✓ Az oktatást tanulókat érdeklő kérdések, kooperatív feladat megoldások jellemzik.

- ✓ Pedagógusaink fejlesztik a gyerekek kreativitását, a kézügyességét és a szociális képességei is.[1]

Ökoiskolai program

A tanórákon szinte valamennyi tantárgy órai színterei a nevelésnek, de elsősorban az alsó tagozaton a környezetismeret órák, a felső tagozaton a földrajz, a kémia, a biológia, természetismeret és az egészségtan órák.

Az egészségnevelés fontos színterei a testnevelési órák.

Érzelmi kötődést lehet létrehozni a környezetünk megóvásáért a magyar nyelv és irodalom, az ének-zene órákon.

A természet sokszínűségének, formagazdagságának tanulmányozására van lehetőség rajz és vizuális kultúra tanítása során.

A technika órákon van lehetőség pl. madáretetők, odúk, a fűszerspirál névtábláinak készítésére, a környezetünk megtisztítására.

A megfelelő témaköröket a helyi tantervek rögzítik.

[1] Susanne Papst – Christian Braun:Környezeti nevelés szobában és szabadban alapján1991. Bécs

Az osztályfőnöki órákon a környezettudatos magatartásra nevelésen túl a mindennapi problémák felismerésére, megoldásuk elvégzésére van lehetőség. A **Fontos az erdőnk** projekthez ezen az órákon történnek a szervezési feladatok lebonyolítása.

Ökoiskolai kritériumrendszer egyes elemei
1. Helyi tantervben minden tantárgy esetében azonosíthatóak a fenntarthatóságra nevelést célzó elemek
2. Ökoiskolai munkaterv készítése
3. Ökoiskolai munkacsoport működtetése
4. Fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos tantestületi műhelymunka, előadás, beszámoló
5. DÖK bekapcsolása önálló feladattal az ökoiskolai munkaterv megvalósításába
6. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás I. IskolaGomba
7. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás II. Fenntarthatósági témahét
8. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás III. Otthon az erdőben program alapján szerveződő „Fontos az erdőnk” project

9. Intézmény működésének –fűtés, víz, elektromos energia-rendszeres tanulmányozása a pedagógiai munka során
10. Energia-járőr szolgálat szervezése és rendszeres feljegyzések készítése
11. Fenntarthatósággal kapcsolatos jelenbeli helyi és globális események, jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés beépítése a pedagógiai munkába
12. Családok segítése a környezetkímélő iskolai taneszközök kiválasztásában
13. Madárvédelmi és egyéb természetvédelmi berendezések telepítése és gondozása
14. Konyhakert működtetése
15. Komposztálás lehetőségének kialakítása
16. Mikroklímának megfelelő dísznövények telepítése az udvarra
17. Az intézmény fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának kezelése (könyvek, CD-k, újságok)
18. Az intézmény dekorációjának illesztése a fenntarthatóságra nevelés céljaival, arculatával
19. Személyes terek kialakítása a diákok számára
20. Az intézmény honlapján fenntarthatóság témakörének szentelt rovat kialakítása
21. Fenntarthatósággal kapcsolatos továbbképzés szervezése
22. Óvodával való együttműködés kialakítása a fenntarthatóság terén
23. Szociális intézménnyel való együttműködés kidolgozása
24. Intézményi részvétel a település helyi környezetvédelmi programjának kialakításában és végrehajtási terv
25. Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése és kivitelezése

2. Iskolánk „öko –kulcsesemény” terve

Idő	Tevékenység
Szeptember	✓ A munkaterv elkészítése ✓ Takarítási világnap: Iskola udvarunk és az iskola melletti erdő” tisztítása” ✓ „Fontos az erdőnk” project nyitórendezvénye ✓ ZÖLD DÖK Hulladékgyűjtés ✓ Autómentes nap, kerékpárral vagy gyalog az iskolába
Október	✓ „Fontos az erdőnk” project ✓ Az állatok világnapja: Kiskunsági Nemzeti Park állatainak megismerése ✓ Fenntarthatóság – Módszertani pedagógus műhelymunka ✓ Tisztasági és Energia-járőr szolgálat megalakítása

November	✓ **Madárbarát kert project** ✓ **„Fontos az erdőnk" project** ✓ **Erdei kisokos – német nyelvű környezeti nevelési vetélkedő**
December	✓ **ZÖLD DÖK Mikulás látogatása** ✓ **Kézműves ajándékok és karácsonyfadíszek készítése** ✓ **Adventi koszorú készítése és gyertyagyújtás** ✓ **Karácsonyi műsor az óvodások meghívásával** ✓ **„Fontos az erdőnk" project**
Január	✓ **Fenntarthatósággal kapcsolatos „ökokönyvtár" aktualizálása** ✓ **Használtelem gyűjtőverseny indulása** ✓ **„Fontos az erdőnk" project**
Február	✓ **ZÖLD DÖK Farsang** ✓ **„Fontos az erdőnk" project**
Március	✓ **IskolaGomba program értékelése** ✓ **A Víz világnapja: Rajzpályázat** ✓ **„Fontos az erdőnk" project** ✓ **Ökoiskolai nyílt nap**
Április	✓ **A Föld Napja: Dísznövények telepítése az udvaron** ✓ **Fűszerspirál betelepítése** ✓ **„Fontos az erdőnk" project**
Május	✓ **Madarak és Fák napja: „Madarat tolláról" program** ✓ **Gyermeknapi Egészségverseny** ✓ **„Fontos az erdőnk" project**
Június	✓ **Környezetvédelmi Világnap: Használtelem gyűjtés eredmény hirdetése** ✓ **„Zöld" taneszköz lista közzététele** ✓ **„Fontos az erdőnk" project zárása**

DÖK bekapcsolása önálló feladattal az ökoiskolai munkaterv megvalósításába

"A DÖK el tudja végezni az *iskola zöld auditálását*, javasolhat változásokat, számon kérheti ezek megvalósítását stb.

Mindeközben a diákok beletanulnak a civil szervezetek működésébe, és felismerhetik ezek jelentőségét a helyi közösségekben és a társadalomban.

A tevékenységek során rengeteg elméleti és gyakorlati *ismeretet szereznek, jártasságra tesznek szert* szervezésben, kommunikációban, rendszerszemléletű gondolkodásban, konfliktuskezelésben.

A DÖK zöldítő szerepét – vagy a környezeti nevelési tagozat megalakítását – illetően mindvégig *alapelv az önkéntesség*. A tagság nem feltétlenül jár kötelezettségekkel, a programok nyitottak, az információ mindenkié."[2]

A Zöld DÖK megalakulását megelőző tanévekben Zöld Iskolaként működtünk. Számos környezeti nevelést szolgáló programot szerveztünk, mozgósítva ezzel jelentős számú tanulót és pedagógust egyaránt.

2014-ben a Diákönkormányzat alakuló ülésén merült fel a Diák-önkormányzatunkon belüli zöld csoport létrehozásának gondolata. Minden osztály megválasztotta a delegáltját, aki képviseli az osztályközösséget.

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás:

I. FENNTARTHATÓSÁGI témahét

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás:

II. „ISKOLAGOMBA" program

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás:

III. **OTTHON AZ ERDŐBEN program alapján szerveződő „Fontos az erdőnk" project**

[2] Darvas Kata: A diákönkormányzat szerepe az iskola zöldítésében című írása

Feladatok, tevékenységek	**Helyszín**	**Felelős (a projektcsapat tagjai)**	**Eszköz**	**Anyag**	**Sikerkritérium, indikátor**
Project nyitása	**Változó**	**Project vezetője**			**A project és a benne vállalt feladatok ismertetése**
Interjú a környezetvédelmi szakemberrel	Tanterem	Természet védelmi szakkör és vezetője			1 riport elkészítése
„Helyszínelés” az erdőben	Apaji kiserdő	Természet védelmi szakkör és vezetője	**fényképek nyomtatása**	-	fényképek a tevékenységről
„Gesztenye Guszti”	Apaji kiserdő Tanterem	Alsós napközis csoport és vezetője	olló	**hurkapálca**, gyufa	1-1 db gesztenye figura elkészítése, mely a project kabalája lesz
Erdei gyógyítás	Erdő Tanterem	Alsós napközis csoport és vezetője	edény fakanál rezsó	**méz**	Csipkebogyó tea készítése és kóstolása

Számháború	Erdő	Alsós napközis csoport és vezetője	olló	**kalapgumi ,** papír, filctoll, **fénykép nyomtatás**	2 csapat alakítása és fényképek készítése
Csiga-Biga csigaházgyűjtés és festése	iskola melletti kis erdő	5. osztály és of.	papír, írószer **tempera**, ecsetek		1 db egyénileg elkészített projekt termék
„Róka vadászat” és térképkészítés	iskola melletti kis erdő	5. osztály és of.	írólapok **filctoll** olló ragasztó **iránytű, állatokat és növényeket ábrázoló nyomda készlet**		1db idegen fajokat jelző térkép készítése csoportban.
Óvd az erdőt! kreatív műhely munka társasjáték készítés	Tanterem	5. osztály és of.	papír, írószer filc **tempera, ragasztó** ecsetek olló dobókocka „falexikon”		1 db csoportban elkészített társasjáték elkészítése

„Természetesség mérés”	iskola melletti erdő	2. osztály és of.	**2 db terepi adatlap**		A természetesség mérése az MKNE adatlapja alapján
Madárvendégek az etetőnél és rovarteleltetés	iskola melletti erdő	2. osztály és of.		**faanyag**	2 db madáretető folyamatos feltöltése, 1 db rovarteleltető elkészítése
Ébred az erdő – időjárás megfigyelése	iskola melleti erdő	2.osztály és of.		füzet a napló készítéshez	1 db közösen elkészített „havi jegyzőkönyv”
Szín-hang-illat térkép	Apaj	Felsős napközis csoport és vezetője		**csomagoló papír ragasztó**	3db közös térkép készítése
Kreatív „Gyöngyállatok”	Apaj	Felsős napközis csoport és vezetője		**vasalható gyöngyök**	3db alkotás vasalható gyöngyök felhasználásával

„Kalapos lakók” kutatása	Apaj	Felsős napközis csoport és vezetője	IKT „Hungifungi” **Határozó könyv**	**fénykép nyomtatás**	5 fénykép gombafajokról
Interjú a nagyszülőkkel – személyes élmények az erdőről	idős családok	6.oszt. és of.		**mappa**	1 db elbeszélés gyűjtemény
Művészek vallomása az erdőről	tanterem	6. oszt. és of.	internet	**fénykép nyomtatása**	A kiválasztott művek bemutatása a project zárásakor
Kreatív póló készítése, a Madarak-fák napjára	tanterem	6. oszt. és of.	ecset	**textilfesték**	3 db póló
Mesél az erdő…	tanterem	1.osztály és of.	**ragasztó** olló, kés	erdei termések	tanulónként 1-1 „erdei manó”elkészítése mesehallgatás közben
Állati nyomok a hóban, jégbezárt világ	apaji erdő	1.osztály és of.	fényképezőgép **fényképek nyomtatása Szakkönyv**		5db állati nyom vagy jégbezárt élőlény fényképe
Öröm-bánat térkép	apaji erdő	1.osztály és of.	**ragasztó** olló	papír	1 db térkép készítése
„A fa, mint az élet szigete”	apaji kiserdő	3.oszt. és of.	**3 db megfigyelési feladatlap** távcső,esernyő,nagyító, lepkeháló,fio lák,kefe,		Közös munkával a MKNE feladatlapjának kitöltése
			fényképezőgép,mintagyűjtő dobozok		
A fák „ujjlenyomata” a kéreglenyomat	apaji kiserdő	3.oszt. és of.	**zsírkréta,** írólap **Határozó könyv**		páronként 1 db kéreglenyomat készítése
Ki járt itt? – állati nyomok rögzítése	apaji kiserdő	3.oszt. és of.		**modell gipsz**	1-1 páronként elkészített gipszlenyomat
„Erdő-kisokos” – vetélkedő németül	apaji kiserdő	8. osztály és of.	projektor laptop **pendrive**		kisfilm készítése a vetélkedőről
„Vállalkozók” kontra „Zöldek” – vita (érvek és ellenérvek)	osztálytere m	8. osztály és of.	**filctollak, kartonlap**	tervek, tervrajzok	kompromisszumon alapuló „szerződés” nyilvánosság elé tárása a média eszközeivel

„Madarat hangjáról” – fajfelismerés a Madarak és fák napján	apaji kiserdő	8. osztály és of.	IKT **Határozó könyv**		1 db hanggyűjtemény elkészítése a kiserdő madarairól
„Rejtőzködés és mimikri” – számháború az Állatok világnapján	apaji kiserdő	4. osztály és of.	olló, **színes filctollak**	**műszaki rajzlap,** gumi	fotók az eseményről
„Szófajfa” – problémafelvetés: Ha a szófajok fán élnének, …	osztálytere m	4. osztály és of.	olló, ecset, **filctollak, tempera,** ragasztó	csomagoló papír, falevél alakú papírdarab ok	1 db közösen elkészített fali tabló a vizuális memória fejlesztéséhez
„Gyere Te is kirándulni az erdőbe!” – képeslap készítése a Föld Napján	osztálytere m	4. osztály és of.	színes filctollak/szí nes ceruzák, ragasztó, **3 db olló**	műszaki rajzlap, színes képek az erdő lakóiról (képkiegészítése s technika)	1-1 db képeslap elkészítése egyénileg
Legérdekesebb pillanat	apaji kiserdő	7. osztály és of.	fényképezőgép	**fénykép nyomtatás**	tanulónként 1 db fénykép
Nevelj saját magoncot!	apaji kiserdő	7. osztály és of.	**virágcserép**		tanulónként 1 db magonc, mely a project zárásán kiültetésre kerül az erdőben
Az erdő ízei - bodzaszörp készítés	apaji kiserdő	7. osztály és of.	konyhai edények	**méz**	Közösen készített bodzaszörp, mely a project záráson megkóstolható
Project zárása	iskolaépület és az apaji kiserdő	project vezető	**emléklapok nyomtatása**	**kartonok**	A projectet lezáró kiállítás a projecttermékekbő l, kóstoló, emléklapok átadása és értékelés

A projekt tervezett értékelési szempontjai és módja

Tanulói értékelés

Cél: minden tanuló maga lássa, hogy megkonstruált tudása mennyire használható, adaptív.

Formái:

1. Önértékelés
2. Társ/csoportértékelés
3. Projektfolyamat értékelése

Tanári értékelés

Formái:

1. Projektfolyamat értékelése
2. Projekttermék értékelése
3. Prezentáció/előadás értékelése

Intézmény működésének –fűtés, víz, elektromos energia-rendszeres tanulmányozása a pedagógiai munka során

Az iskola energia és vízfogyasztásának ellenőrzése, heti leolvasással történik, a következő táblázat szerint. A rögzített adatokat ezután könnyen fel tudjuk használni pedagógiai munkánk során. Lehetőség nyílik az összehasonlításra. Segítségünkre lehet ebben az „energia kommandó”, akik felügyelik a villanyok lekapcsolt állapotát, a feleslegesen nyitva hagyott csapokat.

	szeptember	október	november	december	január	február	március	április	május	június
I. hét										
II. hét										
III. hét										
IV. hét										
összesen										

Energia-járőr szolgálat szervezése és rendszeres feljegyzések készítése

Ökoiskolaként rendszeresen, céltudatosan és tervszerűen foglalkoznunk kell a környezeti és egészségneveléssel, továbbá a környezettudatosság, a fenntartható fogyasztás és fejlődés pedagógiájának gyakorlati megvalósításával.

Fontos, hogy megismerjék a gyerekek a jelenlegi és a korszerű energiaforrásokat is. Tudják, hogy honnan kapjuk az energiát és hogyan kell vele takarékoskodni.

Ezzel kapcsolatban feladatunk az intézményünkben „energia-járőr”szolgálat kialakítása, amelynek lényege, napi rendszerességgel tevékeny részese legyünk az energia felhasználás csökkentésének. Ennek kivitelezése a gyerekek bevonásával történik. Minden nap, tanítás előtt, szünetekben és tanítás után rendszeresen ellenőrizzük a szünetekben szellőztetés után, az ablakok becsukását, napközben - ha nem szükséges - a világítás lekapcsolását. Erről rendszeresen feljegyzéseket vezetünk és értékeljük az osztályok odafigyelését az energia felhasználás tudatos csökkentésére.

Az egészségneveléssel kapcsolatban az elsősegélynyújtó szakkör tanulói az osztályok tisztaságát és a higiénés szokások eszköz szükségletét ellenőrzik és értékelik.

Ennek igazi eredménye az lesz, ha a mérőórák leolvasásánál csökkenést mutat a fogyasztás. Havi értékelése, összevetése folyamatos lesz.

Fenntarthatósággal kapcsolatos jelenbeli helyi és globális események, jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés beépítése a pedagógiai munkában

A fenntartható fejlődés célja az emberi társadalom fenntartása. Addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét, azaz

eltartó-képességét. A fenntartható fejlődés „egymással összefüggő és egymást erősítő pillérei” az alábbiak: gazdasági fejlődés, társadalmi fejlődés és környezetvédelem.

Célok: A környezet- és egészségtudatos magatartás, a környezetért, s önmagunkért érzett felelősség kialakítása, megerősítése.

- ✓ A környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten is legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv, mely aktív tevékenységben, cselekedetekben is megjelenik.
- ✓ A környezet egységének megértése, elfogadása.
- ✓ Az intézmény arculata, megjelenése képviselje a fenntarthatóság értékeit, működése (gazdálkodása) a fenntarthatóságot és az ökológiai tudatosságot.

Olyan tanulásszervezési módokat alkalmazunk, amelyek felerősítik a társas részvétel jelentőségét, ahol felértékelődik a felelős együttműködés. Fejlesztjük gyermekeinkben azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A DÖK bevonásával vitattuk meg és fogadtuk el a környezeti nevelésünk irányát. Minden osztálynak van környezetvédelmi feladatokat irányító képviselője is a DÖK-ben.

Projektek: ld. 2. pont Iskolánk „öko – kulcsesemény” tervében

Az intézmény segíti a családokat a környezetkímélő iskolai taneszközök kiválasztásában

Tanév végén kerül sor a szülők tájékoztatására szórólap készítésével a lehetőségekről, alapelvekről, egyszerűen, olcsón kiváltható környezetbarát, logikus megoldásokról, pl.:

- műanyag vonalzó *helyett* favonalzó (fémbetétes)
- figurás műanyag hegyező *helyett* cserélhető pengéjű fémhegyező (de az is megoldás lehet, ha egy közös hegyezőt helyezünk a tanári asztalra)
- olcsó műanyagkörző *helyett* jó minőségű fémkörző
- műanyag dobozos vízfestékkészlet *helyett* fémdobozos, pótolható festékkel
- műanyag irattartók *helyett* keménypapírból készültek
- műanyag zsineg *helyett* spárga
- műanyag bevonatos rajzszeg, gémkapocs *helyett* „sima” fémből való
- fényes, színes fedelű (fóliázott) drága füzetek *helyett* egyszerű kivitelű füzetek (lehetőleg környezetbarát papírból)

Konyhakert működtetése

Az iskolában kialakított fűszerkert a környezettudatos nevelés alapköve lehet.

- ✓ Hasznos elméleti és gyakorlati ismeretekkel gazdagodhatnak a növénytermesztés terén.
- ✓ Megismerkednek a fűszernövényekkel, termesztésükkel, képet kapnak arról, „mi kerül az asztalra”.
- ✓ Kertészkedés során megtanulják a saját és mások munkájának értékelését.
- ✓ A közös, hasznos elfoglaltság erősíti a csapatszellemet, társas kapcsolatokat. ✓ A lelki fejlődés mellett a fizikai állóképességet, kondíciót is javítja a szabad levegőn végzett testmozgás.
- ✓ A konyhakertként létesített fűszerkertben termett növényekkel ízletes, könnyen elkészíthető ételeket alkothatnak a gyerekek.
- ✓ A kert kialakítása könnyű, karbantartást igényel, technika órák keretében ezeket a munkálatokat el tudjuk végezni a tanulókkal, segítséget tudunk nyújtani nekik.
- ✓ A gyermekek saját maguk által kialakított területen figyelhetik meg a növények fejlődését, kisebb-nagyobb rovarok életét.
- ✓ A tanulók könnyebben megtanulhatják, sajátjukká tehetik az „ökonevelés” alapgondolatait, kialakíthatják saját - a környezet védelmére irányuló - viselkedésmintájukat.

A fűszerspirál telepítésének lépései

1. A spirál 3 m átmérőjű és 1 m magas.
2. Napos, szélvédett helyen hozzuk létre.
3. Építési törmeléket helyezünk le és a növények számára kb. 60 cm-es sávokat hagyva köveket teszünk rá.
4. A nap járásának megfelelően jobbra irányuló spirál tetejére homokot rétegezünk.
5. Lefelé haladva fokozatosan emeljük a virágföld és a komposzt arányát.

A fűszerspirál 15 növénye fentről lefelé: rozmaring, zsálya, levendula, kakukkfű, oregánó, rukola, izsóp, tárkony, turbolya, petrezselyem, metélőhagyma, sóska, citromfű, menta és vízitorma.

Komposztálás

A komposztálás: olyan biológiai folyamat, amely hulladékok, melléktermékek szerves anyagait stabil, a továbbiakban könnyen már nem bomló, humuszszerű termékké alakítja át. A mezőgazdaságban, különösen a kertészetekben régóta ismert és alkalmazott módszer.

Mikroklímának megfelelő dísznövények telepítése az iskolában

Általános cél:

Az iskola céljául tűzte ki, hogy az idelátogatókkal megismertesse a Kiskunsági Nemzeti Park lenyűgöző élővilágát, a puszta varázslatos hangulatát. Szeretnénk megmutatni azokat az apró csodákat, amelyek a mindennapi rohanás mellett elkerülik figyelmünket. Úgy érezzük, hogy muszáj ezeket széles körben megismernünk.

Érvek a „raklap-kert" mellett

- ✓ A mai ökológiai válsághelyzet okozza megzavart kapcsolatunkat a természettel. A „raklap-kert", mint modell vehet részt a természet - és a technika konfliktusának tisztázásában.
- ✓ A természettel való helyes bánásmódot, a gondozói magatartást folyamatosan gyakorolni kell. A víz, a talaj, növények gondozása.
- ✓ A „raklap-kertben" a tudást a természet szemlélése és az ott végzett munka közvetíti.
- ✓ A természet, a növények értékeinek felismerése a közvetlen kapcsolat során alakul ki.
- ✓ A biológia oktatásának tapasztalati tere a „raklap-kertben" bővíthető.
- ✓ Az iskolai „raklap-kert" lehet a biológiai sokféleség helyszíne,- még ha csak mesterségesen is.

Megvalósítás:

1. A helyszín kijelölése: Az iskola főbejárata előtti rész
2. Talajművelés az ágyás elhelyezése: Raklap felhasználásával
3. Vetés majd kiültetés gondozás
4. Az ilyen kertben vegyszereket, műtrágyákat nem használunk! A szelíd növényvédelem és a biológiai védelem jellemzi a „raklap-kertet”.

A raklap – és fűszerkert melletti további tevékenységek

- az iskola zöldfelületeinek megóvása, gyarapítása, gondozása
- növénykiültetések – fák, cserjék, gyepfelületek minősége, harmóniája a tájjal, az épített környezettel
- endemikus növényfajok felhasználása

Az intézmény fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának kezelése (könyvek, CD-k, újságok)

- ✓ A tanórához kapcsolódó és tanórán kívüli iskolai környezeti nevelés eszközrendszerének és módszertanának kialakítása.
- ✓ Olyan bázis kialakítása, amely segíti a diákok és a pedagógusok munkáját, bővíti az adott témakörökben ismereteiket, segédanyagot nyújt a tanórákhoz és érdeklődési körükhöz.
- ✓ A tanulók érdeklődésük szerint foglalkozzanak szűkebb és tágabb környezetük értékeivel, bővüljenek ismereteik, formálódjon környezeti attitűdjük.
- ✓ Önálló és csoportos anyaggyűjtés fejlesztése.
- ✓ Az összegyűjtött ismeretek összegzése, feldolgozása, alkalmazása.

Eszközök témakörök szerint:

- Szólások és közmondások
- Népi hagyományokat, népi megfigyeléseket tartalmazó könyvek
- Védett növényekről, állatokról szóló könyvsorozat
- Energiatakarékossági osztályok megismertetése műszaki cikkek leírásaiban Megújuló energiaforrásokról, otthoni megvalósításukról szóló cikkek
- Építészet energiatakarékossági szempontok alapján régen és napjainkban
- Víz- és energiatakarékosságról szóló cikkek (otthonunkban könnyen alkalmazhatók)
- EU-s állattartás szabályai (rendeletek, szabályozások)

- A Föld vizeinek állapota napjainkban (aktuális problémák, megoldások)
- Illegális szemétlerakások elleni tevékenységek (társadalmi problémák, környezettudatossá nevelés)
- MOZABOOK – szemléltetőanyagok vízimalom, szélmalom, stb. működési elvéről, felépítéséről

Az eszközök felhasználhatóak a tanórákhoz, kutatómunkákhoz, házi feladatok, szorgalmi feladatok megoldásához.
Kapcsolhatóak nemzetközi világnapok programjaihoz:

Föld	***Víz***	***Vizes élőhelyek***	***Fogyasztóvédelmi***	***Méhek***
Madarak és Fák	*Óceánok*	*Környezetvédelmi*	*Európai Nemzeti Parkok*	*Ózon*
Takarítási	*Hulladékgyűjtő*	*Turizmus*	*Habitat*	*Állatok*
Természeti Katasztrófák	*Gyalogló*	*Önkéntesség*	*Takarékossági*	*Autómentes*

A kialakított információs bázis jó alapként szolgálhat vetélkedők összeállításához, önképzéshez.

Személyes terek kialakítása a diákok számára

Az osztályfőnökökkel való egyeztetés után szülői értekezleteken rövid tájékoztatást adunk a személyes terek jelentőségéről, bevezetéséről.

- ✓ A szülőkkel együttműködve alakítanánk ki minden osztály számára azt az 1,5x1,5m-es „élősarkot” a termekben, ahol egy asztal, egy szekrény vagy polc van elhelyezve ahol a gyerekek által választott /esetleg otthonról hozott/ állattartó edényeket (akvárium, terrárium, inszektárium), növényeket helyezzük el. A cél, hogy mindenkinek legyen egy „kedvence”.
- ✓ Osztályonként egy kifüggeszthető tablót készítünk, gyerekkori fényképekkel, családi fotókkal az adott osztály tanulóiról.
- ✓ Az iskola udvara nyolc régióra osztva ad rendszeres gondozási - és az intézményi környezet változtatására lehetőséget egy-egy osztályközösség számára.

Intézményi részvétel a település helyi környezetvédelmi programjának kialakításában és végrehajtási terv

A település fenntartásának legfontosabb eleme, hogy a jövő generációja ne csak épített hanem az élő környezettel is harmóniában tudjon élni és azt képes legyen megóvni a későbbi generációk számára is. Ebben fontos szerepet kap az iskolai környezeti nevelés, melynek jellemzői:

Gazdálkodás:

A településen főként mezőgazdasági tevékenység és ezt kiszolgáló minimális ipari tevékenység folyik. A mezőgazdaság a szántóföldi növények termesztésével és állattartással foglalkozik.
A települést körülvevő Kiskunsági Nemzeti Park és jelentős terjedelmű NATURA 2000 védettségű terület a kevés csapadék jelentősen befolyásolja a szántóföldi termelést. Zöldségtermesztés csak a háztáji kiskertekben történik.
Állattenyésztést az őshonos szürkemarha és a juh tartása jellemzi. Kisgazdaságokban a baromfitartás nem számottevő.
Biogazdálkodás kialakítása és piacok teremtése lehetőség lenne a kitörésre.

Iskola szerepe:

- a helyi adottságok figyelembevétele a tanulók pályaválasztásánál - biogazdálkodási alapismeretek közvetítése a tanulók és a szülők körében
- környezettudatos gazdálkodás a kiskertekben

Az épített és a természeti környezet:

A meglévő értékek megőrzése.

Iskola szerepe:

- a nemzeti park növény és állatvilágának megismerése ezek óvása
- a településen már kialakított és ezután kialakítandó zöld területek védelme gondozása

Levegő tisztasága:

A jó levegő és allergén anyagok csökkentése.

Iskola szerepe:

- parlagfű elleni védekezésben való részvétel

Felszín alatti és felszíni vizek védelmében az iskola szerepe:

- az egészséges ivóvízzel való gazdálkodás

- a víz szennyezésének veszélyeire történő figyelemfelhívás
- ésszerű vízhasználat és vízgazdálkodás ismereteinek terjesztése
- a településen kialakított tó védelme

Hulladékgazdálkodás:

A településen a szelektív hulladékgyűjtés működik.

Iskola szerepe:

- a szelektív gyűjtés tudatosságának kialakítása már kisiskolás korban
- környezettudatos magatartás kialakítása
- az illegális hulladéklerakás veszélyeinek ismertetése
- hulladékgyűjtés
- évente szelektív gyűjtések szervezése elektronikus hulladék

Környezet tisztaságában az iskola szerepe:

- közvetlen környezetünk tisztántartása / iskolaudvar, sportpálya
- igényesség kialakítása
- környezettudatos magatartás kialakítása

Energiagazdálkodásban az iskola szerepe:

- a megújuló energiák megismertetése, energiatakarékos magatartás kialakítása

Szelektív hulladékgyűjtés

Mottó: A legjobb hulladék a ” nem keletkező,, hulladék…

A szelektív gyűjtés egyidős az emberiséggel annak növekvő energia igényével és pazarlásával.

A szelektív hulladékgyűjtés: a hulladékok anyagfajta szerinti elkülönített gyűjtését jelenti.

A szelektív hulladékgyűjtés célja:

- Környezetünk védelme, az emberi tevékenységből eredő környezetterhelés és szennyezés-kibocsátás csökkentése.
- Az emberi tevékenység által megtermelt a jövőben már nem hasznosítható, a hulladéklerakókba kerülő hulladékmennyiség csökkentése.
- Másodlagos nyersanyagok/ papír, üveg / kinyerése hasznosítása, ezáltal a primer erőforrások/fa természeti erőforrások/ kímélése.

A szelektív hulladékgyűjtés célja az iskolában:

A tanulók felismerjék, megtanulják a szelektív gyűjtés fontosságát, kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás.

A szelektív gyűjtés színtere iskolánkban:

- gyűjtő edények beszerzése, matricázása /ételmaradék. papír, PET palack és italos fémdoboz, használt elem/
- az edények elhelyezése tantermekben és a folyosókon
- tanulók tájékoztatása
- a gyűjtőedények rendszeres ürítésének megszervezése, felelősök kijelölése
- a gyűjtött hulladékok elszállítása a hulladékszigetre
- havi értékelés osztályok közötti verseny
- évente egyszer papír - PET palack és elektronikus hulladékgyűjtő „akciónap”